

COMPOSITORS MONTSERRATINS

DELS SEGLES XVII^è I XVIII^è

Dom DAVID PUJOL, O. S. B. conferenciant
ANDREUA FORNELLS de SAYOS, sopran
MONTSERRAT SALVADÓ, sopran
MARIA GIBERT CAMINS, pianista
VICENÇ M.ª de GIBERT, organista
LLUIS MILLET FARGAS, violoncel·lista
CHOR MIXTE format amb elements de l'ORFEÓ CATALÀ

Direcció:

Mestre FRANCESC PUJOL

DIJOURS, 27 DE JUNY DEL 1935

a les deu del vespre, al

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Montserrat - Gravat al boix de l'any 1520

PROGRAMA

I

Introit de la Missa de difunts, a 4 veus	<i>Cererols</i>
O Crux Motet a 4 veus i continu	<i>López</i>
O vos omnes Responsori a 4 veus	<i>Marquès</i>
Æstimatus sum Responsori a 4 veus	<i>Casanovas</i>
Ah? Quin dolor? Cançó a la Passió de Jesús, a 5 veus i continu	<i>Cererols</i>
Salve Regina Sopran sol, chor a 4 veus i continu - Sopran, Srta. SALVADÓ	<i>Casanovas</i>

II

CANTIATA per a sopran, violoncel i continu - Sopran, Sra. FORNELLS de SAYOS	<i>López</i>
I Recit. Absent del seu amor	
II Aria Oh, Febus brillant	
III Recit. Mes no et pari's, avança	
IV Aria Absència, no tens pas raó	
V Recit. En mi viu?	
VI Seguidilles A tu van adreçades	
VII Recit. i Aria I ja que de la nit la foscô estesa	
Lætatus Sum Salm per a sopran, doble chor a 4 veus i continu	<i>Cererols</i>
Sopran, Srta. SALVADÓ	

**Sala d'Audicions
del Centre Moral de Poble Nou**

C O N C E R T

organitzat pel

**Foment de la Sardana de Barcelona
i la
Joventut Sardanista del Centre Moral**

a càrrec dels artistes

MÀXIM RYSIKOFF, baríton

CONSOL GATELL, pianista

i

Cobla BARCELONA

Mestre Director: FRANCESC PUJOL

---

10 de Novembre de 1929, a les cinc de la tarda

PROGRAMA

I PART

VIVES	Montserratina	
GARRETA	Pastoral	
TOLDRÀ	La Nuvolada	
MORERA	Grèvol	
SANCHO MARRACO	Bal) dels Gegants	(glossa)
SERRA Joaquim	Impressions Camperoles	
	II. Mainada jugant.	
	IV. La vall dels ecos.	

Cobla Barcelona

BADIA	Sempreviva
BUXÓ	Romança sense paraules
ALLÒ	El Mestre
LONGÀS	Les roses

Màxim Rysikoff

Consol Gatell

II PART

BALAKIREFF	Ei újñem (Cançó dels remers del Volga)
BULAJOFF	Kalinka (Cançó camperola rusa)
	Troika (Canço del trineu)

Màxim Rysikoff

Consol Gatell

SERRA Josep	El rossinyol	
JUNCA	L'hermosa Antònia	(glossa)
CATALÀ	Catarina d'Aliò	(glossa)
PUJOL	Els estudiants de Tolosa	(glossa)

Cobla Barcelona

Mestre Director: Francesc Pujol

INSTITUT DE CULTURA
I BIBLIOTECA POPULAR
PER LA DONA-Elisabets, 12,
Barcelona

Cançons populars catalanes

AMB ACOMPANYAMENT DE PIANO

Diumenge 28 Octubre 1917.-A les sis, tarda

Chor d'Associades de
l'Institut de Cultura.

SOLISTES: *Senyoretes*
Julia Aldaz, Maria Dal-
mau i Josefa Marimon.

PROGRAMA

PRIMERA PART

ISABEL
L'ESTUDIANT
LA CINTA BRODADA
EL DIA DE SANT JOAN
ELS TRES SEGADORS
EL MAL RIC
LA FILLA DEL REI DE FRANÇA

Acomp. de Vicents M.ª de Gibert.

JOAN DE LA POBLA
L'ESTRELLA GUIADORA
EL SASTRE
ROSA DEL FOLLÓ
ELS TRES DALLAIRES

Acomp. de Francesc Pujol.

SEGONA PART

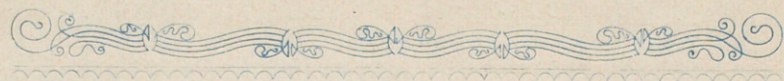
ELS PRESOS DE VALLSEBRE
MARGARIDA DE CASTELLTERSOL
MARIAGNA
L'ESCOLTA

Acomp. de Francesc Pujol.

LA FLOR DEL LLORER
LA FILADORA
LA FUGIDA
LA DIDA
LA PLOMA DE PERDIU
EL PASTORET
EL ROSERET
ELS TRES PASTORETS

Acomp. de Vicents M.ª de Gibert.

Preus

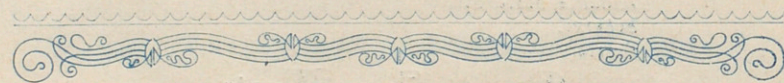
1

Motges i pati d' amfiteatre . . . . . (sense entrades)	Ptes. 50
Sillons pati i amfiteatre . . . . . (amb entrada)	10
Circulars pati	8
Graderies pati	6
Setis numerats, I rengle	5
Setis numerats, II a V rengle	4
ENTRADA GENERAL	2

Despatx de localitats

En el magatzem de música "Unió Musical Espanyola", Passeig de Gràcia, 54 (xamfrà Aragó) de 4 a 7 de la tarda (Telèfon 13912).

El dia del Concert despatx de localitats i entrades a la taquilla del Palau.

Palau de la Música Catalana

SOCIETAT FILHARMÒNICA DE BARCELONA

CONCERT

per

PAQUITA MADRIGUERA

pianista, i

JOAN MANÉN

violinista

amb orquestra

Direcció:

FRANCESC PUJOL

JOAN MANÉN

Divendres, 3 de febrer de 1933

a les deu de la nit

Programa

I

LA GRUTA DE FINGAL. Obertura .... Mendelssohn

Orquestra.

CONCERT núm. 1, en mi bemoll .... Liszt

Piano i orquestra.

Paquita Madriguera

I. — *Allegro maestoso.*

II. — *Quasi adagio. Allegretto vivace. Allegro animato.*
Allegro marziale animato.

Direcció: Francesc Pujol

II

SUITE, op. 1. Violí, piano i orquestra .. Manén

Paquita Madriguera i Joan Manén

Introducció. *Allegro.*

Scherzo.

Catalana.

Final. *Allegro enèrgico.*

Direcció: Francesc Pujol

III

CONCERT núm. 2. Piano i orquestra .. Saint - Saëns

Paquita Madriguera

Andante sostenuto.

Scherzo.

Presto.

Direcció: Joan Manén

ORQUESTRA PAU CASALS

Serie XVI

Segundo Concierto

20 de Abril de 1929

Palacio de la Música Catalana

UNION CLAY

W. 1977 LIBRERIA POR EL ALFABETO

PAL CASALS

LA COOPERACION EN EL TIEMPO DE

FERRAT CAMPANY

LOS MARQUES HIPOTECARIOS

EL DIOS E. MOREIRA

EL NO. 1444 DE 1934

Instituto de la Música Cristiana

30 Abril 1934

AUDICIÓN CLXXXVII

DE LA ORQUESTA DIRIGIDA POR EL MAESTRO

PAU CASALS

CON LA COOPERACIÓN EN EL PIANO DE

MONTSERRAT CAMPMANY

Y DE LOS MAESTROS DIRECTORES

F. PUJOL Y E. MORERA

20 ABRIL 1929

P R O G R A M A

I

HAYDN

SINFONÍA en do menor, n.º 95.

I. *Allegro moderato.*

II. *Andante.*

III. *Menuetto.*

IV. *Finale Vivace.*

(1.ª audición por la O. P. C.)

II

F. PUJOL

FESTA, danzas características.

Dansa noble. — Ballet. — Corrandes.

Dirigida por el autor.

MONTSERRAT CAMPMANY

Danza India, para instrumentos de viento, percusión y piano.

(ESTRENO)

Piano: MONTSERRAT CAMPMANY

E. CASALS

Trista, en forma de sardana.

(ESTRENO)

E. MORERA

Tassarba, escena y danza del fuego.

Dirigida por el autor. (1.ª audición por la O. P. C.)

III

WAGNER

Bacanal del Venusberg, de Tannhäuser.

RIMSKI-KORSAKOV

La gran Pascua Rusa, obertura.

Dirección: PAU CASALS

Piano: PLEYEL, cedido por la casa IzÁBAL

NOTAS AL PROGRAMA

FESTA

F. PUJOL

El nombre de este maestro del *Orfeó Català* se ha popularizado en toda Cataluña por el gran número de sardanas que ha compuesto, obras bien notables en su género. Algunas de ellas están escritas para dos y tres coblas y aun en combinación con coros. Ha armonizado además el maestro Pujol un buen número de canciones populares para coro mixto y compuesto canciones originales, poemas para coro y algunas obras para orquesta. Su primera obra orquestal fué la que se ejecuta en este concierto y que ya había dado a conocer nuestra orquesta en su primera época, dirigida por el propio autor.

Las tres danzas características, unidas en un solo número con el título de *Festa*, son una prueba del dominio que el maestro Pujol posee de la orquesta. De los respectivos títulos — *Dansa noble*, *Ballet*, *Corrandes* — se desprende ya el carácter de cada una, sin necesidad de más comentario. Los diversos temas, a pesar de ser todos originales del compositor, no pueden tener un sabor más catalán, y el ropaje instrumental con que los reviste el maestro, además de ser perfectamente apropiado, ofrece un verdadero valor musical.

DANZA INDIA

MONTSERRAT CAMPMANY

Esta distinguida compositora, que damos hoy a conocer a nuestro público, nació en Barcelona; mas, desde su infancia ha residido en Buenos Aires, donde realizó sus estudios musicales, hasta el año pasado, que volvió a la patria.

Obtuvo primer premio de piano en la «Escuela Argentina de Música» y los títulos de profesora de canto y violoncello. Empezó a dedicarse a la composición a los 16 años, y aun antes de concluir dicho estudio, que efectuaba con los maestros Aguirre y Gaito.

Ha escrito varios *lieder* para canto y piano algunos de ellos, y un poema sinfónico para gran orquesta inspirado en poesías de nuestro compatriota Jerónimo Zanné. También ha musicalizado una comedia infantil — *Els Tres Camins* — de Bandranas Palá.

Casi todas sus obras han sido estrenadas en la «Sociedad Nacional de Música» de Buenos Aires, en la cual fué la primera mujer que ingresara como miembro activo.

El año pasado el «Cuarteto Casals», en su jira de primavera por el extranjero, dió a conocer un Cuarteto para instrumentos de cuerda, de la Srta. Campmany, en varias ciudades de Inglaterra y Francia.

Conociendo y simpatizando profundamente con el estetismo de la tradición indígena-americana del Perú y las tierras de Cuyo, ha escrito sus últimas composiciones bajo la tonalidad incaica e impregnadas del espíritu de tales civilizaciones, tan deslumbrantes como silenciosas en su agonía. No se ha inspirado en esa ideología estético-musical como un recurso de modernismo exótico, sino por íntima y sincera comprensión. Así, basadas en la escala incaica pentatona, ha presentado obras de ambiente y colorido autóctonos; tales son sus últimos Coros, Cantos Infantiles, Poemas de Cuyo para canto, flauta y arpa (éstos ejecutados en París en 1926) y *Danza india*, de carácter orquestal.

En *Danza india* emplea instrumentos de viento, percusión y piano, para crear un ambiente musical que evoque las sonoridades melancólicas contrastando con el dinamismo de ritmos bruscos con que los indios americanos acompañaban sus danzas, al son de las cuales solían interpretar todas las manifestaciones de su vida afectiva. En su brevedad esta *Danza* sintetiza una escena llena de color típico: «Al llamado de la «caja» van reuniéndose los jóvenes guerreros desbordando energía optimista, que traducen en nerviosos ritmos contrapuntísticos. A ratos se deja oír la palabra grave, cadenciosa, del guerrero viejo aconsejándoles, con su experiencia, la medida. Mas le interrumpe la bulliciosa despreocupación de los danzarines, quienes prosiguen sus ritmos cada vez más agitados, hasta que una imprecación colérica del jefe los hace caer prosternados de cansancio y terror.»

La Srta. Campmany, venciendo su natural modestia, ha accedido a la invitación del maestro Casals encargándose de la parte de piano de su obra.

TRISTA

E. CASALS

Resultaría superflua la presentación del violín concertino de nuestra orquesta en concepto de tal, o en el de maestro substituto, cargo éste en que ha prestado repetidas veces eficaz ayuda a su hermano, especialmente en los ensayos. Mas hoy la personalidad de Enrique Casals aparece en nuestros conciertos bajo un nuevo e interesante aspecto, y ello motiva estas líneas destinadas a presentar al nuevo compositor.

Sabido es que éste verificó sus primeros estudios musicales con el reputado profesor de viola Rafael Gálvez, y cursó los de violín

con el célebre Crickboom. Cuando este maestro, después de largos años de lucha, abandonó Barcelona, Casals le siguió a Bruselas ávido de perfeccionarse, y al propio tiempo verificaba serios estudios de armonía con el maestro Jongen, actual director de aquel importante Conservatorio. Más tarde los continuó en el Conservatorio de Praga bajo la dirección de Suchy y de allí pasa a San Petersburgo donde actúa como violinista en la Orquesta de la Opera Imperial.

De regreso a su patria, ha sido sobrado conocida su actuación musical para que debamos mencionarla. Consignaremos sólo como una de sus obras más meritorias la fundación del Cuarteto Casals, que tantos éxitos ha cosechado en países extranjeros.

Hace ya años que Enrique Casals siente una predilección especial por la composición, exteriorizada hasta el presente escribiendo un buen número de sardanas, entre las que citaremos como más importantes las tituladas: *Morisca, Lluny, Catalunya avant, Heroica, Festa, Intima, Setembre, Sardana de carreu y Tarragona*.

Pero el marco de la sardana ha ido resultando estrecho para sus aspiraciones, tanto, que las compuestas en el último período resultaban ya poco o nada bailables, con tendencia al género sinfónico, como explorando las posibilidades de un estilo más elevado dentro de la sardana. Es por ello que algunos le consideran como continuador de la escuela de Garreta.

La obra que hoy damos a conocer en forma sinfónica fué compuesta para cobla hace tres años, y ha sido ejecutada repetidamente con éxito. Su título, *Trista*, denota un estado de ánimo sentimental que se manifiesta en distintas facetas, y para exteriorizarlo el compositor se vale de un solo tema expresado bajo diferentes modalidades y en cada una de ellas cambia no sólo la armonía, sino el carácter. Aparece primero con carácter alegre, toma luego un aspecto más romántico, de éste se transforma en áspero y feroz, y por fin reaparece con carácter de resignación.

TASSARBA

E. MORERA

Es éste el título de una ópera en un acto que compuso el maestro Morera sobre un libro del dramaturgo Julio Vallmitjana, obra estrenada en el Liceo hace trece años. La acción, como tantas otras que constituyen la especialidad de su autor, transcurre entre gitanos. Tassarba, hermosa muchacha de esta raza, vive en un covachón en compañía de su madre Esperança, vieja arrepentida, cuya juventud transcurrió entre vicios y maldades. Su actual vida austera hace que le atribuyan un carácter de sibila y que a ella acudan enfermos y desvalidos en busca de curación y de bienestar.

La hija, en cambio, sueña con una vida de alegría y de amor, al paso que experimenta las sensaciones de la primavera de su vida en flor. En la escena arde una fogata que según la superstición no

debe apagarse nunca, pues ello acarrearía las mayores calamidades.

Una caterva de gitanos de ambos sexos viene a festejar a Tassarba con motivo de su fiesta. La escena trasplantada al concierto consiste en una zambra con sus cantos y danzas que culminan en una gran *farruca*, danzada con furia apasionada en torno al fuego, cuyas llamas van avivándose al compás de la danza más y más desenfrenada.

LA GRAN PASCUA RUSA. — Obertura

RIMSKY-KORSAKOV

La obertura titulada *La gran Pascua rusa* es una descripción intensamente colorista de esta gran festividad. Los cantos de la Iglesia rusa en sus solemnidades de Semana Santa y Pascua han proporcionado al autor los elementos primordiales para construir una obertura que atrae desde el comienzo la atención, así por el carácter del tema como por el color orquestal adoptado para la exposición monódica del mismo. El compositor ha sabido desarrollar con gran firmeza esta obra, que se resuelve en una última aparición del Cántico de Resurrección, presentado con grandeza verdaderamente apoteósica.

INSCRIPCIONES AL PATRONATO

DE LA

ORQUESTRA PAU CASALS

Atendido el gran número de nuevas inscripciones verificadas recientemente, *queda cerrado* el ingreso en el Patronato con la cuota de ENTRADA GENERAL.

Hallándose igualmente agotadas las localidades *Circulares de patio*, *Graderías de patio* y *Asientos numerados*, filas 2.ª, 3.ª y 4.ª, continúan admitiéndose inscripciones tan sólo a palcos y butacas de patio y anfiteatro y a unos pocos asientos numerados de la 1.ª y 5.ª fila que quedan libres.

Está abierta la inscripción en la Secretaría de la Orquesta (Instituto Casals Diagonal, 440). También recibe inscripciones y se encarga de tramitarlas el Conserje de este local (planta baja).

Las inscripciones valen por un año y, además de facilitar la asistencia (asegurando la localidad o entrada) a los conciertos de Orquesta y a los ensayos, dan derecho a asistir a los *Conciertos extraordinarios* que ofrece PAU CASALS exclusivamente a los inscritos en el Patronato.

Patronato de la Orquesta Pau Casals

CONCIERTO EXTRAORDINARIO

dedicado exclusivamente a los señores Patronos,
en el que tomarán parte el célebre

TRIO CORTOT-THIBAUD-CASALS

y la

ORQUESTRA PAU CASALS

aumentada hasta **32** violoncelos

PROGRAMA

SCHUBERT

TRÍO en *si bemol*.

CORTOT - THIBAUD - CASALS

MOZART

Aria de *La Flauta mágica*, transcrita para violoncelos.

PAU CASALS

SARDANA, compuesta para 32 violoncelos. (Estreno)

BRAHMS

DOBLE CONCIERTO para violín, violoncelo y orquesta.

Violín: THIBAUD. — Violoncelo: CASALS. — Dirección: CORTOT

Día 9 de Mayo, festividad de la Ascensión

Para asistir a este acontecimiento musical es preciso estar inscrito en el
Patronato de la Orquesta Pau Casals.

TERCER CONCIERTO

Jueves 25 Abril

con la cooperación de

HERMANN BRÜNIG

tenor

ORFEÓ GRACIENC

y

JOSÉ ROMA

pianista

VICENTE M.^a DE GIBERT

organista

PROGRAMA

I

SAINT-SAËNS: *TERCERA SINFONIA*, en *do menor*, con órgano.

(1.ª audición)

II

ZOLTÁN VON KODÁLY: *PSALMUS HUNGÁRICUS*, para
tenor, coro mixto y orquesta. (1.ª audición)

III

P. ANTONIO MASSANA: *HOMMAGE A DEBUSSY*, elegía.
(ESTRENO)

L'INFANTÓ NO VOL DORMIR, canción
glosada. (ESTRENO)

BORODIN: *EN LES ESTEPAS DEL ASIA CENTRAL*, cua-
dro sinfónico.

Danzas de la ópera EL PRÍNCIPE IGOR.

DIRECCIÓN: PAU CASALS

CUARTO CONCIERTO: martes, 30 de Abril

FRANCESC PUJOL

FESTA

DANSES CARACTERÍSTIQUES

PER A PIANO

Ptes. 4

OBRES PUBLICADES DEL MATEIX AUTOR:

CANT I PIANO

	Ptes.
Tres cançons: Jugant, No't sábiga greu,	
Ets meva	3'75
El mal de l'amor	2'50
La ginesta	2'50
Un clavell	2'50
Els esclops	2'50
L'home que fa giravoltar l'espasa	2'50
Cançó d'enyorança	2'50

CHOR D'HOMES

L'ombra del Rei (a quatre veus)	3'75

PIANO I CELLO

Una meravellosa rondalla	4'—

Cançons Populars Catalanes

RECULL DE 12 CANÇONS PER A CANT I PIANO

Ptes. 5

EN VENDA:

UNIÓN MUSICAL ESPAÑOLA, FILIAL DE BARCELONA

Concessionari: FRANCESC MARTÍ

Avinguda Portal de l'Angel, 21 y 23

BERLINS ENGELSKA SKRÄDDERI

ÄR

Göteborgs Modernaste Skrädderi

GRUNDAT 1866

BRANDFÖRSÄKRING :-: LIVFÖRSÄKRING

Aktiekapital..... Kr. 12.000.000
Reservfond ..... " 6.000.000
Övr. egna fonder.. " 7.000.000
Tekniska " c:a " 134.000.000

Huvudkontor: VÄSTRA HAMNGATAN 3
Telefon: Namnanrop SVEA

God musik

och en alltid trevlig
stämning är det på

LORENSBERG
dit går vi...

Sångpedagogen **Gertrud Grubbström-Grönberg**

TELEFONER: TELEFON:
GÖTEBORG ..... 31100 STOCKHOLM..... 81000
(under bortovaro telefon 32763)
Östra Hamngatan 12 Odengatan 45

MUSIKFÖRLAGET

BERTIL MANNHEIMER

Telefoner: S. HAMNGATAN 45
36190, 36196 GÖTEBORG Telegr.-adr.:
Musikbertil

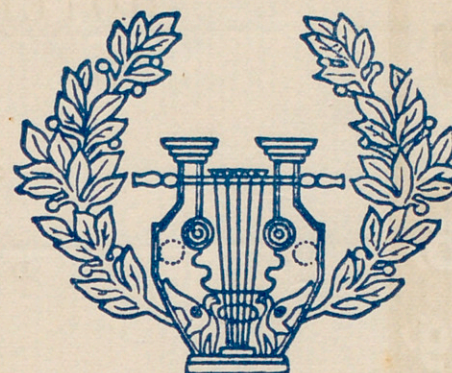
Grundad 1848

GÖTEBORGS BANK

Egna fonder 78.750.000.

BANKENS NOTARIATAVDELNING
förvaltar under bankens ansvar enskilda förmögenheter,
föreningars och kassors medel, donationer, testaments-
och förmyndaremedel. Avgiften 1 kr. för 1000 kr. kapital.

AKTIEBOLAGET

Göteborgs
Orkester-
förening

PROGRAM

1932 — 1933

Telefon:
Biljettkontor 36827

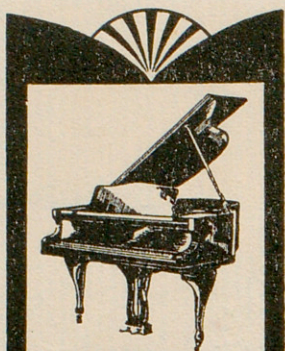
15 öre

ALBERT LINDSTRANDS MUSIKHANDEL

DROTTNINGGATAN 44 - GÖTEBORG - TELEFON 33260

VÄLSORTERAT LAGER AV SVENSKA OCH UTLÄNDSKA NO-
TER, NOTPAPPER, MUSIKINSTRUMENT, STRÅNGAR m. m.

**Malmsjö,
Billberg,
Östlind &
Almquist,
Rålin.**

**FÖRENADES
PIANOMAGASIN**
Tel. 32792, 38171
Arkaden, 2:a vån.,
Göteborg

GÖTEBORGS ORKESTERFÖRENING

28:e SPELÅRET

SÄSONGEN 1932—1933

GÖTEBORGS SYMFONIORKESTER

KONSERT

ONSDAGEN DEN 1 MARS 1933 KL. 8 E. M.
I Lorensbergsteatern.

Dirigenter: TOR MANN och JUAN MANÉN.
Solist: JUAN MANÉN.

PROGRAM:

SPANSK TONKONST

FRANCESC PUJOL POUS (f. 1878):

Uvertyr till Angel Guimeràs drama »Terra
baixa» (»Låglandet»).

JUAN MANÉN (f. 1883):

Konsert n:r 2, g-moll, för violin med kam-
marorkester.

1. Presentation et developpement.
2. Sardana.

— PAUS —

OLALLO MORALES (f. 1874):

Uvertyr till August Strindbergs sagospel
»Abu Casems tofflor».

JUAN LAMOTE de GRIGNON BOCQUET (f. 1872): »Sal a bailar, morenita», spansk dans.

JUAN MANÉN (f. 1883):

»Livet en dröm», symfonisk dikt, efter
Calderon.

— Samtliga kompositioner uppföras för första gången i Göteborg. —

POPULÄR KONSERT söndagen den 5 mars kl. 6,15 e. m.

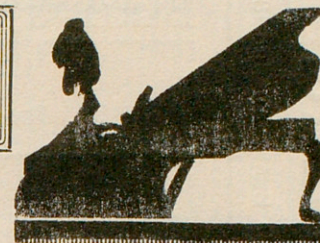
Dirigent: TOR MANN. Solist: Pianisten STEN FRYKBERG.

BECHSTEIN - MALMSJÖ - FEURICH - ÖSTLIND & ALMQUIST

Utsökta flyglar och pianon i alla storlekar och träslag.

W. Waidele

PIANOMAGASIN · ARKADEN · GÖTEBORG

Steinway & Sons

Den ouppnådda
förebilden för all
pianofabrikation.

Malmsjö

Det traditions-
rika o. gedigna
svenska pianot.

Lundholms

solomodeller.

De moderna nutids-
hemens instrument
ritade av Professor
Ivar Tengbom, Ar-
kitekterna Dag Rib-
bing och R. Eng-
strömer.

Fabrikat: Steinway,
Malmsjö, Ibach,
Östlind & Almquist,
Aug. Hoffmann
m. fl.

Besök vår utställning
Kungsportsplatsen
OBS! Ingång genom
H. T.-Centralen.

**LUNDHOLMS
PIANOMAGASIN
GÖTEBORG**

TILL PROGRAMMET

FRANCESC PUJOL POUS, spansk tonsättare och musikforskare, är född i Barcelona den 15 maj 1878; har studerat vid detta konservatorium för Millet; numera ledare för Orfeo Catalá i Barcelona och har huvudsakligen ägnat sig åt körkomposition. Av hans större körverk kunna nämnas "Cant de maig, cant d'alegria" och "Cantada de cap d'any". Ett orkesterverk, "Festa", har med framgång uppförts vid en mängd internationella konserter. Uvertyren till Angel Guimerás drama "Låglandet" är impressionistiskt betonad med en typisk fransk orkesterkolorit och bygger på några spanska dansvisemotiv.

JUAN MANÉN, som är född den 14 mars 1883 i Barcelona, erhöll redan vid 3½ års ålder de första insikterna i musik av sin fader; senare elev av D. Alard; har även utbildat sig till en betydande pianist och gav vid sju års ålder sin första konsert i Valencia, vid vilken han uppträdde både som piano- och violinsolist. M. har konserterat som underbarn överallt i Europa; efter 1903 har han dock alltmera vunnit anseende som en av samtidens främsta violinvirtuoser. Som kompositör är Manén känd genom operorna "Giovanna di Napoli" och "Akté" — båda skrivna och uppförda i Barcelona — symfoniska dikten "Nuova Catalonia" samt symfonien "Juventus"; en pianokvartett i fiss-moll, en pianokvintett, sånger och pianokompositioner.

Violinkonserten nr 2 i g-moll är skriven 1930 och skiljer sig från den gamla vedertagna konserttypen genom att den icke ansluter sig till sonatformen. Det är mera en kammarkonsert i en fri bearbetad symfonisk form och som endast innehåller två satser. Den första av dessa är rubricerad "Presentation et developpement" och är hållen i en stillsam mediterande och orientalisk färgton. Den efterföljande satsen "Sardana" är en yster dans och typisk för det spanska landskapet Catalonien.

Till den symfoniska dikten "Livet en dröm", efter Calderons skådespel med samma namn, har tonsättaren skrivit följande kommentar: Sigismund — en människogestalt av trotsigt sinne — behärskar av två själsliga affekter: förtvivlan och våldsamhet. På grund av ett brott, som han aldrig begått, hade man berövat honom friheten — den frihet som Gud givit fågeln, fisken, vilden, ja, till och med de blinda naturkrafterna. Detta hans oskyldiga lidande vars enda orsak var att han blivit född, alstrar inom honom en brutalitet, som tilltager mer och mer. Den framträder alldeles ohämnad i det ögonblick, då han blir fri genom ett under, vilket han icke ens kunnat drömma om. Då känner han intet medlidande och ingen vörndnad inför något som korsar hans väg. Han låter därför varje hänsyn fara. Det kommer likväl en dag, då han genom samma under åter tvingas tillbaka i kedjor, elände och förtvivlan. Livet har emellertid redan tämjtt vildddjuret inom honom, och ängsligt tvekar han inför vilken väg som verkligen är den rätta: att lida eller att vara despot. Men fruktan att nödgas avstå från de livets höjder, som visats honom, gör honom mänskligare. Han följer Clotaldos råd: .... var mildare, om du vill bära kronan ..... betvinga dig, kanske är vad

du upplever endast en dröm. . . . . icke ens i drömmens rike kan man undvara rättfärdigheten. De tre karakteristiska drag hos Sigismund, som framför allt påverkat mig, när jag gjorde upp planen till denna symfoniska dikt, kunna sammanfattas på följande sätt: 1. Sigismund i fångenskap, där han beklagar sig över Guds orättvisa. 2. Sigismund befriad, uppfylld av ohämmad våldsamhet och hänsynslös genomförande sin vilja. 3. Självförnyelse, strävan efter det goda samt fruktan att vakna upp och återfalla i onskan.

OLALLO MORALES, är född den 15 oktober 1874 i Almeria, Spanien; fadern spansk attaché, modern svensk; kom vid sju års ålder till Sverige och fick sin hemvist i Göteborg; 1891—99 elev vid konservatoriet i Stockholm; avlade organist-, kantors- och musiklärareexamen; studerade komposition för Wilhelm Stenhammar; innehade tonsättarestipendium 1899—1904; studerade i Berlin 1899—1901 piano för Teresa Carreño; bosatte sig hösten 1901 i Göteborg såsom musiklärare och recensent i Handelstidningen; sommaren 1904 anställd som dirigent vid filharmoniska orkestern i Lausanne; 1905 andre kapellmästare vid Orkesterföreningens orkester i Göteborg, vilken anställning han innehade i 4 år; hösten 1909 musikanmälare i Dagens Nyheter i Stockholm och senare recensent i Svenska Dagbladet; har därjämte verkat som musikhistorisk föreläsare och företagit flera utländska konsertresor tillsammans med sin hustru, sångerskan Clary Asplund-Morales; sedan 1918 sekreterare vid Musikaliska Akademien samt lärare i orkester- och ensemblespel vid konservatoriet. Av hans kompositioner märkas: Andante lugubre, konsertuvertyren "Försommar", symfonien i g-moll, orkesterserenaden i Ess-dur, sånger och smärre stycken för olika instrument.

Musiken till den vid aftonens konsert framförda uvertyren till Strindbergs sagospel "Abu Casems tofflor" vill skildra, huru Abu Casems tofflor slungas in i hans parfymbod och krossa glasvarorna; de förföljande gatpojknarnas rop; Casems sköna dotter Suleika; den kärlekssjuke prins Guri; natt i prinsens palats och Solimans visa; morgongryning; till sist prins Guris och Suleikas förmälning.

Uvertyren spelades första gången i Barcelona den 7 okt. 1929.

JUAN LAMOTE de CRIGNON BOCQUET, spansk komponist och dirigent, är född den 7 juli 1872 i Barcelona; numera ledare för orkestern i Barcelona med vilken han 1927 företog en framgångsrik konsertresa i Tyskland och bl. a. konserterade vid utställningen i Frankfurt am Main. Av L:s produktion kan nämnas ett antal sånger med klavér, orgel och orkester (12 Cansons catalanes), en mängd smärre orkesterstycken samt ett oratorium, "La Nit de Nadal". Den spanska dansen "Sal a bailar, morenita" (Kom ut och dansa, brunett) är en symfoniskt bearbetad dansvisa av vemodig karaktär och tillhör en av tonsättaren utgiven samling spanska dansmelodier.

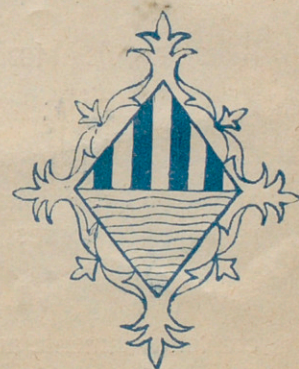

Fiesta Mayor

Agosto - 1907

Tip. J. Casas = Real, 105

CASINO

"NUEVO APOLO"

BADALONA

PROGRAMA de los festejos que celebrará el CASINO NUEVO APOLO durante los días 15, 16, 17 y 18 del corriente

* DIA 15 *

A las cinco de la tarde

Gran Concierto vocal é instrumental

por el «Orfeo de Sans» y la orquesta «Wagneriana»,
bajo el siguiente

PROGRAMA

PRIMERA PARTE

<i>Forza del destino</i> (sinfonía)	Verdi
<i>Pels Camps</i>	Mendelssohn
<i>Lo marçànt</i>	Lambert
<i>Fum, fum, fum</i> (cansó popular).	Pujol
<i>Gloria de la missa ó Quan Glo-</i>	
<i>riosum</i>	Victoria
<i>Califa de Bagdad</i> (obertura) .	Boldien

SEGUNDA PARTE

<i>La Vispe Comari</i> (sinfonía) .	Nicolay
<i>La primavera</i>	Schubert
<i>Lo pardal</i> (cansó popular glosada)	Mas y S.
<i>La gata y en Baliñre</i> (cansó popular)	Pujol
<i>La sardana</i>	Borrás
<i>Prometeo</i> (overtura).	Beethoven
<i>Walz</i>	Vila

* DIA 16 *

A las cinco de la tarde

Baile en el entoldado

levantado en la Playa, cuya dirección corre á cargo del
adornista Sr. Viñals y la ejecución de los bailes á la
renombrada orquesta

La Unión Artística

convenientemente aumentada.

A las nueve de la noche

Serenata

por la mentada Orquesta en la Plaza del Duque de la
Victoria.

A las once de la noche

Baile en el entoldado

* DÍA 17 *

A las once de la mañana

Gran baile de etiqueta

en el entoldado. (Para dicho baile queda prohibida la
entrada á los señores forasteros).

A las cinco de la tarde

Gran baile de ramos

á BENEFICIO de los pobres de la localidad.

A las nueve de la noche

Concierto

por la orquesta «La Unión Artística» en el local del
Casino, bajo el siguiente

PROGRAMA

<i>Tanhauser</i> (fantasía)	Wagner
<i>Duo de violín y contrabajo</i> . .	Botterini
<i>Duo de flauta y clarinete</i> . . .	Mirco
<i>Walz</i>	Vila

A las once de la noche

Baile en el entoldado

* DÍA 18 *

A las cuatro de la tarde

Gran concurso de sardanistas y Baile de sociedad

en el entoldado.

Detalles por carteles.

Nota.—El precio de las sillas para los cuatro días de
Fiestas será de CINCO PESETAS.

Para el Concierto del primer día ó para el Concurso
de Sardanistas, las sillas se pondrán al precio de
0'75 pesetas.

Dames elegants

No hi ha producte que pugui compararse
en higiene y bellesa al

Blanc Victoire

PREPARAT SEGONS FÓRMULA MÈDICA

Probeulo i podreu apreciar la
riquíssima varietat de tons blancs
que poden donarse al rostre.

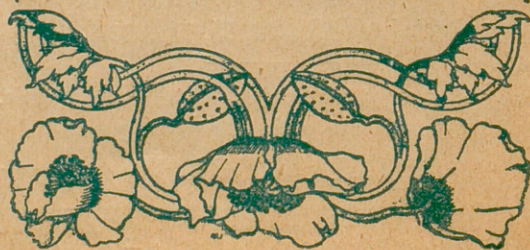
Al aplicarlo notareu una agrada-
ble sensació de frescor al mateix
temps que la pell adquireix un
tacte finíssim i suau.

Es una hermoíssima capa
blanca que protegeix la pell del
contacte d'atmòferes polsoses i
de gasos irritants.

Useulo sempre en el tocador i bany

PREU; **3'50** PTES.

EN DROGUERIES, PERFUMERIES
I FARMACIES

FONDA TIBÈRTICA DEL "PADRE"

D.

EN JOSEPH ROCA

Nou de la Rambla, 11 i Lancaster, 2

Hospedatge i servey a la carta

Preus econòmichs

Casa fundada l'any 1849

MAGATZEMS
— DE —
MERCERÍA, PASAMANERÍA
& NOVETATS

Llorenç TORRAS

16 CARMÉ 16

Casa especial en la venda de
TIRAS BRODADES
i puntas de tota mena

PREUS SENSE COMPETENCIA

APLECH DE LA SARDANA

ANY

SEGON

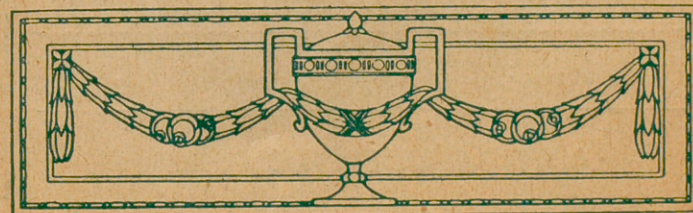
1908

QUE TINDRÀ LLOC EN L'ESPAYOSA

QUINTA JORNA DE VALLVIDRERA

el primer diumenge del proper mes d'Abril,
prenenthi part la renomada cobla

ELS MUNNÉS, D'ESPARRAGUERA

Glacier Paper

per cristalls
à 0'35 pessetes metre

Papers pintats = Preus inverosímils

FONT DE SANT MIQUEL, 4

Darrera a cà la ciutat

La Camelia

FÀBRICA DE FLORS
Y CORONES

Wenceslau Lazzoli

Archs, 5

BARCELONA

Dentifrich Alemany

Gura al acte el mal de caixal per fort que siga

Conserva neta, sana y forta la dentadura

De venda: ARCH DE SANT SILVESTRE, 4

FARMACIA KNEIPP

Call, núm. 22. — BARCELONA

ORDE DE LA FESTA

MATÍ, A les 10.—Missa solemne á l'esglesia parroquial de Vallvidrera, cantada per la «Schola Cantorum de Sant Rafel Arcangel» dirigida pel mestre Quintana.

A la sortida de la missa, s'executará en la plasseta de l'esglesia de Vallvidrera, la sardana

Totes volen l'hereu. . . . . Pep Ventura

A les 11.—Per primera vegada es ballará la

DANÇA DEL APLECH

executantse seguidament les següents sardanes:

L'aplech de la Sardana. . . . . Guiteras

Els Grallaires (estrena). . . . . J. López Franch

La clavellina (estrena). . . . . F. Monné

TARDA, A dos quarts de quatre.—Es donará á coneixer á Barcelona el típic y antiquíssim

CONTRAPÁS LLARCH

joya inestimable de les costums patries.

Execusió de les següents sardanes:

Somni gris. . . . . J. Garreta

El be perdut. . . . . F. d'A. Font

Per tu ploro. . . . . Pep Ventura

Aquesta sardana, será l'anomenada

SARDANA DE LES GARLANDES

que la ballarán en rondats per la *rotllana de les garlandes*, les cinch parelles qu'haigin resultat premiades, en el sorteig qu'es farà de

CINCH ARTÍSTIQUES GARLANDES

adornades ab precioses llassades ab inscripcions alusives al acte.

Primavera (estrena). . . . . F. Pujol

La caputxeta blanca (estrena). . . . . E. Guiteras

NIT, A la Plàssa Reyal.—Execusió de les següents sardanes:

Boirines. . . . . J. Garreta

Cant dels joves (reversa). . . . . F. d'A. Font

Recorts de ma terra. . . . . J. Serra

Aquesta sardana; será ballada en la mateixa forma que la tercera de la tarda

Al Aplech!... (estrena). . . . . F. d'A. Font

Rondalla fantástica. . . . . Juncà

Dança de bruixes (estrena). . . . . Pigem

NOTES.—La Comissió organitzadora ha obtingut dels Hotels de Vallvidrera, un notable rebaix sobre els preus dels coberts del dinar, y aquells qui desitjin ferne us, poden passar fins el dia 3, a les 12 de la nit, á inscriure's al local de l'entitat organitzadora, Escudellers Blancs, 8, pral.

—Durant el dia de la festa, el públic podrá visitar en la «Quinta Joana», propietat del senyor Miralles, la cambra ahont va morir nostre gran poeta del segle XIX, Mossén Jacinto Verdaguer.

—Pera la millor marxa de la festa, la C. O., agraírá á les Comissions, als reporters fotogràfs y als periodistes qu'assisteixin a la mateixa, vaigin á donarne compte a l'habitatció qu'estará senyalada ab el nom de «Secretaria».

—El «Contra-pas Llarch» ha sigut recollit á la comarca selvatana per en E. Fontbernat y Verdaguer, y será ballat segons el Mapa publicat á Vich l'any 1842.

—Tant aquesta dança com l'anomenada del «Aplech» han sigut instrumentades per en F. d'A. Font.

—Totes les parelles qui desitjin pendrer part en la «Dança del Aplech», poden passar á notificarlo al local de l'entitat organitzadora, ahont s'els facilitarà tota mena de detalls.

Gran Parch y Restaurant Miramar

Establiment de primer orde, situat en el millor punt de la Montanya de Montjuich

Glorietes ab sa famosa y pintoresca vista

GRANS JARDINS, GRUTES Y FONTS

Espayosos salons, capassos pera 200 persones, pera casaments, banquets y bateigs.

PREUS ALTAMENT MÓDICHS

Propietari: Enrich Cacciari

Sastrería d'En Joseph Torras

ECONOMÍA EN EL VESTIR

ELEGANCIA—PUNTUALITAT

Carrer del Bonsuccés, n.º 13

(cantonada á la Plassa del mateix nom.)

BARCELONA

COIFFEUR FRANÇAIS

DE BALAGUER ET FILS

Rambla del Centre, 36, entressol.

Esmerats y complerts serveys per homes, en la talla de cabell y barba.

Alta perfecció en els pentinats de senyores y nenes

PREUS REDUITS

Imprempta d'Angel Guart, Barbadá, 4.—Barcelona

1845 ◀ **17 DE MAYO** ▶ **1945**

**CENTENARIO DEL NACIMIENTO
DEL GRAN POETA CATALAN**

JACINT VERDAGUER

AUTOR DE LOS POEMAS

"L' ATLANTIDA" y "CANIGO"

HOMENAJE DE LA COLECTIVIDAD CATALANA • CASAL DE CATALUÑA

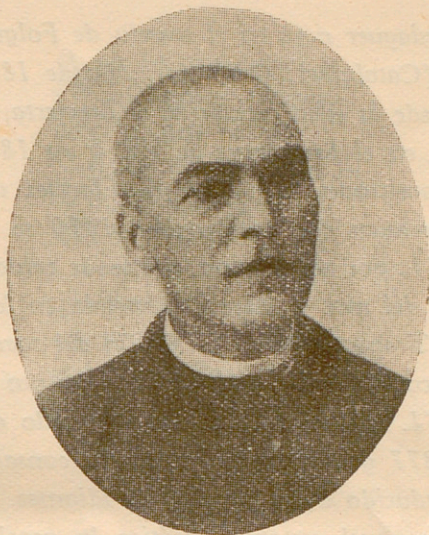

El admirat i enyorat
Mestre Frances Puig

Conceita Badia d'Argenti

Bo Aires 1941

***E**L Centenario de Verdaguer es una fecha consagratoria de las letras catalanas, restauradas con soberano empuje en el siglo XIX. No sólo como expresión artística del alma de un pueblo sino también porque con Verdaguer alcanzaron prestancia de universalidad. Celebramos así todo lo que deben a Verdaguer la patria, la lengua y la cultura catalanas. El "Casal de Catalunya" interpreta el sentir de todos los catalanes aquí radicados al ofrecer esta fiesta del espíritu al pueblo argentino.*

EVOCACION

Jacint Verdaguer nace en el caserío de Folgueroles, en el llano de Vic (Cataluña), el 17 de mayo de 1845. Trabaja la tierra, y desde la edad escolar se le despierta el amor a la poesía. Entra en el Seminario de Vic y en 1865 envía sus primeras composiciones a los Juegos Florales de Barcelona, donde se le premian dos poesías. En 1870 se ordena sacerdote. En 1873, por su precario estado de salud, se le aconsejan los aires del mar y entra de capellán en los vapores de la Compañía Transatlántica. La visión del mar y la lectura de las viejas cosmogonías helénicas le inspiran el grandioso poema épico "L'Atlàntida", que es premiado en los Juegos Florales de 1877 y obtiene de inmediato consagración mundial al ser traducido a los principales idiomas. En 1880 el Consistorio de aquel certamen poético lo proclama "Mestre en Gai Saber". Poco antes había publicado "Idil·lis i Cants Místics", donde se reveló como uno de los poetas místicos más profundos, fervientes y delicados de todas las épocas. En 1883 su segundo poema épico, "Canigó", leyenda de la reconquista pirinaica, más humano y más local que "L'Atlàntida", lo eleva a la altura de los primeros poetas del romanticismo universal. "Oda a Barcelona", "Jesús Infant", "Eucarístiques", "Flors del Calvari", "Lo Somni de Sant Joan", "Montserrat" y otros libros de versos demuestran la excelsitud de la musa verdagueriana lo mismo en la cuerda épica que en la lírica, en la patriótica que en la mística. El insigne vate vivió y murió humildemente, derramando el amor franciscano de su corazón sobre sus hermanos. El pueblo catalán lo idolatró como a su máximo cantor nacional, y al expirar, el 10 de junio de 1902, tributó a sus restos la más imponente manifestación de duelo de que haya memoria en Barcelona.

A SANTA CECILIA

A ucellet que cantes,
que cantes d'amor,
deixa'm una estona
ta cítara d'or,
de música d'àngels
feliç brollador,
i sobre ses cordes
que ragen del cor,
ensenyà'm un càntic
per Nostre Senyor.

L'HOSTAL MILLOR

M'estic a l'hostal de la Providència,
Servit com un rei per mà de la reina.
Ella em dóna el vi de la vinya seva
Ella em dóna el pa, me'l dóna i me'l llesca.
Ella em dóna el llit i no pas de pedra
Puig la blana son en mos ulls ne vessa,
Si em veu carregat, ella em descarrega
I en dolços plaers converteix mes penes
Parlant-me dels goigs de la vida eterna.
Es pobre l'hostal, es nua la cel.la
Mes es gran virtut la de la pobresa,
Per volar al Cel és una ala immensa.
Pobres que viviu a sol i a serena,
Orfens que ploreu solets en la terra
Veniu-hi a l'hostal de la Providència.

PROGRAMA

PRIMERA PART

Semblança de Verdaguer
per mossèn MARCEL·LÍ BOIXADER

Recital de Cant
per la soprano CONCEPCIÓ BADÍA

CANÇO DE L'ESTRELLA	F. Alió
PLOR DE LA TORTORA	F. Alió
L'HOSTAL MILLOR	Ernest Suñer
CANÇO DE LLIRI	Pau Casals
SOSPIRS	Lluís Millet
A SANTA CECILIA	J. Tomàs
ADEU DE LES FADES (del poema líric Canigó)	Jaume Pahissa
LA FIRA DE SANT JORDI	F. Pujol

Al piano MARIA TERESA A. D'ALMIRALL

El text de les poseies, cançons i corals és, en la seva totalitat, de JACINT VERDAGUER.

Direcció plàstica i gràfica: FRANCESC FABREGAS.

Realització escultòrica: JORDI CASALS.

Esceno-Tènic: JOSEP VALL.

Flors cedides per: FLORES ROSE-MARIE.

Aquest festival es realitza a profit de les entitats benèfiques catalanes de Buenos Aires.

SEGONA PART

Cor de veus femenines de l'ORFEO CATALA
del CASAL DE CATALUNYA
dirigit pel mestre JAUME PAHISSA

LA FILLA DE MARIA ..... Antoni Nicolau
PREC DE LES DONZELLES (Canigó) .. Jaume Pahissa
Al piano MARIA TERESA A. D'ALMIRALL

Poesies per ENRIC DE ROSAS

LA ESPADA DE SAN IGNACIO. traduc. de Lluís Guarner
LA MALADETTA (fragment) ... „ E. Martí i Muntaner
ALAS ..... „ Lluís Guarner

Poesies per MARGARIDA XIRGU

DON JAUME A SANT JERONI
ROSALIA
EL FILADOR D'OR

ORFEO CATALA del CASAL DE CATALUNYA
dirigit per el mestre JAUME PAHISSA

amb la col·laboració del seu director titular, mestre ERNEST SUÑER i la professora ANNA CASALS DE SANSALVADOR; i la cooperació de I.D.M.A. (Instituto de Divulgación Musical Argentino, director, doctor Ramón García Giudici).

LLUNY DE MA TERRA ..... Jaume Segalés
Cor Mixte
Solista: Concepció Badía

DOLÇ CAPTIVERI ..... Ernest Suñer
Cor Mixte

DUES CORRANDES ..... Jaume Pahissa
Cor Mixte

a) "Cansat ja d'anar pel món".
b) "Mariner, bon mariner".

L' EMIGRANT ..... Amadeu Vives
Cor d'Homes

L'EMIGRANT

Dolça Catalunya,
pàtria del meu cor,
quan de tu s'allunya
d'enyorança es mor.

I

Formosa vall, bressol de ma infantesa,
blanc Pirineu,
marges i rius, ermita al cel sospesa,
per sempre adéu!
Arpes del bosc, pinsans i cadernerers,
cantau, cantau!
Jo dic plorant a boscos i rieres,
adéu-siau!

II

On trobaré tos sanitosos climes,
ton cel daurat?
Mes, ai! Mes, ai! On trobaré tes cimes,
bell Montserrat?
Enlloc, veuré, ciutat de Barcelona,
ta magna Seu,
i eixos turons, joiells de la corona
que et posà Déu.

III

Adéu, germans; adéu-siau, mon pare,
no us veuré més!
Oh, si al fossar on jau ma dolça mare
jo el llit tingués!
Oh, mariners, el vent que me'n desterra,
que em fa sofrir!
Estic malalt; mes, ai!, torneu-me a terra
que hi vull morir!

Música D'AMADEU VIVES

Andante, quasi Allegretto

[illegible]

PROGRAMA

PRIMERA PARTE

Semblanza de Verdaguer
por el Rvdo. Padre MARCEL-LÍ BOIXADER

Recital de Canto
por la soprano CONCEPCIÓ BADÍA

CANÇO DE L'ESTRELLA	F. Alió
PLOR DE LA TORTORA	F. Alió
L'HOSTAL MILLOR	Ernest Suñer
CANÇO DE LLIRI	Pau Casals
SOSPIRS	Lluís Millet
A SANTA CECILIA	J. Tomàs
ADEU DE LES FADES (del poema lírico Canigó)	Jaume Pahissa
LA FIRA DE SANT JORDI	F. Pujol

Al piano MARIA TERESA A. DE ALMIRALL

El texto de poesías, canciones y corales es en su totalidad de JACINT VERDAGUER.

Dirección plástica y gráfica: FRANCESC FABREGAS.

Realización escultórica: JORDI CASALS.

Esceno-Técnico: JOSEP VALL.

Flores: gentileza de FLORES ROSE-MARIE.

Este festival se realiza a provecho de las entidades benéficas catalanas de Buenos Aires.

SEGUNDA PARTE

Coro de voces femeninas del "ORFEO CATALA"
del CASAL DE CATALUÑA
dirigido por el maestro JAUME PAHISSA

LA FILLA DE MARIA ..... Antoni Nicolau
PREC DE LES DONZELLES (Canigó) ... Jaume Pahissa
Al piano MARIA TERESA A. DE ALMIRALL

Poesías por ENRIQUE DE ROSAS

LA ESPADA DE SAN IGNACIO. traduc. de Lluís Guarner
LA MALADETTA (fragmento) .. " E. Martí y Muntaner
ALAS ..... " Lluís Guarner

Poesías por MARGARIDA XIRGU

DON JAUME A SANT JERONI
ROSALIA
EL FILADOR D'OR

"ORFEO CATALA" del CASAL DE CATALUÑA
dirigido por el maestro JAUME PAHISSA

con la colaboración de su director titular, maestro ERNEST SUÑER, y la profesora ANNA CASALS DE SANSALVADOR; y la cooperación de I. D. M. A. (Instituto de Divulgación Musical Argentino, director doctor Ramón García Giudici).

LLUNY DE MA TERRA	Jaume Segalés
Coro Mixto	
Solista: Concepció Badía	
DOLÇ CAPTIVERI	Ernest Suñer
Coro Mixto	
DUES CORRANDES	Jaume Pahissa
Coro Mixto	
a) "Cansat ja d'anar pel món".	
b) "Mariner, bon mariner".	
L'EMIGRANT	Amadeu Vives
Coro de Hombres	

L' ATLANTIDA

(Fragment)

Vora la mar de Lusitània, un dia
los gegantins turons, d'Andalusia
veren lluitar dos enemics vaixells;
flameja en l'un bandera genovesa,
i en l'altre ronca, assadegat de presa,
lo lleó de Venècia amb sos cadells.

Van per muntar-se les tallantes proes,
com al sol del desert enceses boes,
per morir una o altra a revolcons;
i roda com un carro el tro de guerra,
fent en sos pols sotrequejar la terra,
temerosa com ells d'anar a fons.

Així d'estiu en tarda xafogosa
dos núvols tot just nats, d'ala negrosa,
s'escometen, al veure's amb un bram,
i, atrets per l'escalfor de llurs entranyes
s'eixamplen acostant-se, les muntanyes
fent estremir a l'espetic del llam.

Amb cruixidera i gemegor s'aferren,
com espatlludes torres que s'aterren
trinxant amb sa caiguda un bosc de pins;
i entre ais, cridòria i alarit salvatge,
ressona el crit feréstec d'abordatge
i cent destrals roseguen com mastins.

EL CANIGÓ

(Fragment)

Amb son germà, lo comte de Cerdanya,
com àliga que a l'àliga acompanya,
davalla Tallaferro de Canigó un matí;
vé amb son fill de caçar en la boscúria,
quan al sentir-hi mística cantúria
se n'entra a l'hermitatge devot de Sant Martí.

Lo Sant, des del cavall, vestit de malla,
encès d'amor, d'un cop d'espasa talla,
per abrigar a un pobre, son ribetat mantell;
Gentil, l'aligó tendre, sa armadura
contempla i, amb coratge que no dura:
—Mon pare, —diu,— voldria ser cavaller com ell.

¿No he fet amb vos contra Almançor la guerra?
¿M'ha vist l'espatlla l'enemic? La terra
no reguí jo amb sang de sarraïns?
Perquè l'elm i l'escut que a tants donàreu,
a mi, a mi sol, fill yostre, me'l negàreu?
No infanten ja les mares guerrers i paladins?

—Fill, hereu de ma glòria i mon llinatge,
ta petició m'agrada i ton llenguatge;
demana si a ton oncle li plauen com a mi.
—Es hora tanmateix, —diu l'altre comte,—
puig no és ja cavaller, que'n sia prompte;
que vetlli anit les armes, jo l'en faré al matí.

EL
FILADOR
D'OR

N'hi ha un argenter
a l'Argenteria;
de tant filar or
li diuen Orfila.

El fila tan prim
que tot just s'albira;
n'apar un cabell
del front d'una nina.

El filador d'or
diu que té una filla;
que és un pom de flors
no cal que us ho diga;
fila l'or com ell
i la plata fina,
retalla brillants
i perles enfila.

Qui s'hi casarà
pot plantar botiga;
no es casa ella, no
que es fa caputxina
el primer dijous
de Pasqua Florida.

Quan vora l'altar
son cabell deslliga,
apar un riu d'or
que surt de la riba
o un camp de forment
que la falç inclina.

Son pare que el perd
recull les espigues,
i trist i solet
torna a la botiga
la garba de rulls
que al matí n'eixia.

N'hi ha un argenter
a l'Argenteria;
de tant filar or
li diuen Orfila.

Mes, ai! pel veïnat
no falta qui diga
que ven per fils d'or
cabells de sa filla.

*Festival Benéfico realizado en el
Teatro PRESIDENTE ALVEAR
de Buenos Aires, el Lunes 28
de Mayo de 1945, a las 21.45*

Impreso en Buenos Aires
en Mayo de 1945, Cen-
tenario del Nacimiento de
Mosen Jacint Verdaguer.

Regalos de calidad

PLATA TOLEDO

Ambrosi Carrion

PROGRAMA

I PART

(A) **Invocació.** . . . Mtre. Joan Manén

(B) **Cançoners de la Mar** Mendelssohn
1 Cançó matinal - 2 Amor
pirata - 3 Himne al mar
4 Rondalla del blanc i blau

II PART

(C) **Balada del dia clar.** Mtre. Joaquim Salvat

(D) **Inquietud.** . . . Mtre. Ricard Lamote
1 Enyorament - 2 Curiositat
3 Por - 4 La cançó - 5 Joia
6 Amor - 7 Embriaguesa
8 Odi - 9 La mort
10 Ell torna

(E) **Oració** (Del poema inè-
dit Comte l'Arnau) . Mtre. Francesc Pujol

(F) **Avions** . . . Mtre. Manuel Blancafort

(G) **Campanes de Pri-
mavera.** . . . Mtre. Joan Manén

III PART

(H) **Medea** (Monodrama). Mtre. Joan Manén

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

La poesia
d'AMBROSI CARRION
per
ÀUREA DE SARRÀ

**Diumenge 29 de gener
de 1933**

a les cinc de la tarda

Orquestra de Camera
Pianista: Pere Vallribera
Orgue: Vicenç M.ª de Gibert

Aurea de Sarrà

Els poemes

Les poesies que integren aquest programa, totes originals d'Ambrosi Carrion, no són pas un recull fet a l'atzar, sinó que responen a una unitat espiritual, dintre de la qual hom procura obtenir una gamma del matís tan extensa com sigui possible.

Cal tenir present que quan la poesia és recitada de viva veu i davant d'un públic, ultra les condicions essencials líriques, ha de tenir un punt de dramatisme, en el sentit pur d'acció, i un altre de plasticitat perquè la paraula s'acordi i ritmi amb el gest. Hom ha procurat condensar totes aquestes qualitats en els poemes que avui es donen a la sanció de l'auditori.

Per això tenim que després de la **Invocació** es dona una part del **Cançoner de la mar**. El poeta hi expressa una sèrie d'emocions sentides davant la nostra mar. Tot en conjunt té un aire de poesia senzilla, d'aquella que més directament surt de l'ànima del poble. La **Rondalla del blau i blanc** és, per exemple, l'expressió dels sentiments de pau i bondat, que donen repòs i alegria als ulls i a l'esperit i que són els característics de la costa catalana.

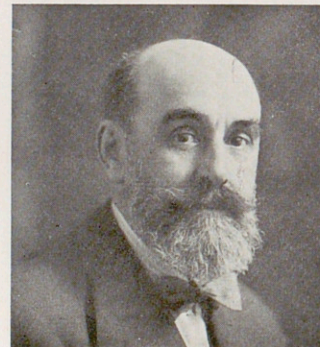
A la segona part és on trobem més varietat d'aspectes. Per aquesta raó la música ha estat encarregada a diferents compositors. Tal com en un recital de cançons, es desgranen davant del públic una sèrie de gèneres literaris que van de la balada, passant per l'oració, fins a la llegenda. Hi ha, de més a més, una petita «suite» en deu parts breus, **Inquietud**, on es glossen una sèrie d'estats d'esperit d'una fadrina que espera l'amor. Això dona lloc a una matisació lírica que fa possible que la recitadora, sense altres elements que la paraula i el gest contingut, doni vida a una sèrie de transformacions expressives.

A la tercera part hom torna als eters models clàssics, però interpretats en un sentit netament modern i profundament humà. La tragèdia de **Medea** ha estat condensada en un monòleg. Tota la vida interior d'aquella dona és sobriament expressada per les paraules, pel vers sense rima, que així pot ésser més lliure i expressiu, fins que en la darrera peroració triomfa el sentit de la mort creadora de les noves vides, on tot es perdona i tot es justifica.

Mtre. Joan Manén

autor de la música d'Invocació, Campanes de Primavera i Medea

Mtre. Francesc Pujol

autor de la música d'Oració

Mtre. Ricard Lamote

autor de la música d'Inquietud

Mtre. Manuel Blancafort

autor de la música d'Avions

Mtre. Joaquim Salvat

autor de la música de Balada del dia clar

Mtre. Pere Vallribera

director d'orquestra i pianista solista

La música

Una part tan principal com la poesia, és la música, en aquest Concert. La unió d'aquesta amb la paraula recitada és una cosa tan antiga que ve dels inicis de la literatura. Llavors paraula i so, en bon acord, formaven un conjunt. Per què no renovar-ho avui? I això és el que es proposen els autors i organitzadors d'aquest concert.

Per això avui hi intervenen elements simfònics, l'orgue i el piano solista. La invocació que obre la festa ha estat composta pel mestre Manén, tenint en compte el sentit poètic, amb una gran austeritat. Paraula i música, ja acordades, ja alternant-se, es succeeixen donant un sentit de conjunt sobri i elevat. Després, en **El Cançoner de la Mar**, hi ha un fons musical d'una gran finesa que s'ha anat a cercar en la deu inesgotable de Mendelssohn.

La segona part és d'una gran varietat d'estils. La fórmula de concert hi és, si es pot dir, més depurada. La recitadora, acompanyada al piano, diu els poemes sense que l'ajudi cap element espectacular. I ens trobem davant d'una fórmula nova, molt prop del lied. En certes recitacions, com en la **Balada del dia clar**, el fons musical és un comentari viu dels conceptes poètics; en altres, com en **Campanes de Primavera**, paraula i música s'ajusten al ritme i a la mesura, ultra donar el fons espiritual del poema. Hi ha, en **Inquietud**, el matís treballat fins al detall; hi ha la uncio i severitat en **Oració**; hi ha tot l'esclat de les noves tendències, però amb una gran força emocional, en la música d'Avions.

La música de **Medea**, que per si sola constitueix la tercera part del programa, pot ésser qualificada sense exageració de poema simfònic. Al dramatisme de la paraula, respon el dramatisme simfònic. Cada figura, cada sentiment, és representat en la trama orquestral. Els motius s'entrellacen, es fonen, lluiten: tota l'ànima complexa i sensible de **Medea** és en la música, fins que es resol tot en la comprensió de la mort que allibera, de la mort que crea de nou la vida. És en aquest poema on el poeta i el músic s'han compenetrat en una fórmula més ampla. La paraula està tan lligada amb l'acció musical, que no es comprèn ja l'una sense l'altra.

SÈRIE II

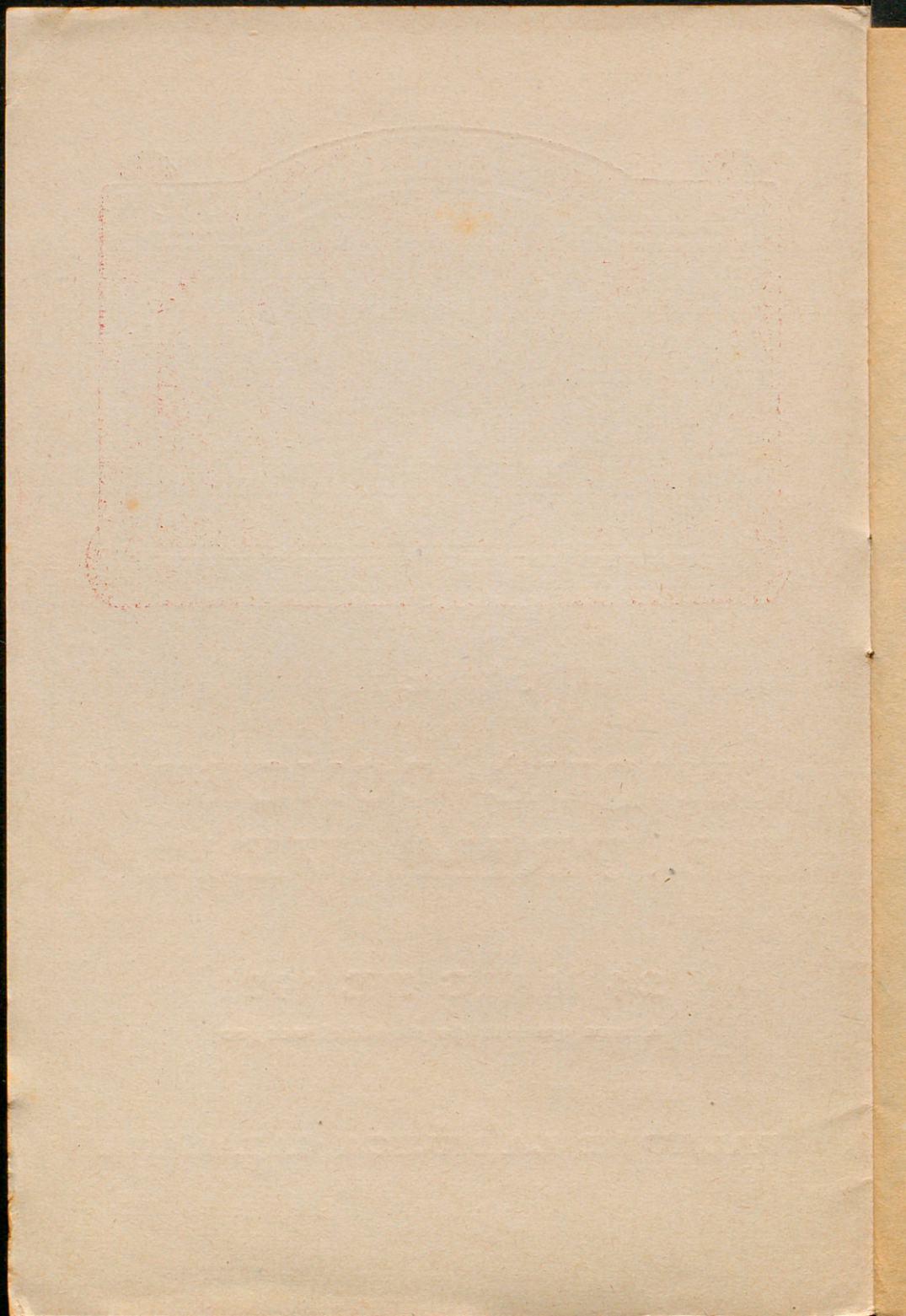
CINQUÈ CONCERT
DE PRIMAVERA

24 MAIG DE 1921

a tres quarts de deu del vespre

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

AUDICIÓ X

de l'Orquestra dirigida pel mestre

PAU CASALS

amb la cooperació dels mestres

FRANCESC PUJOL

i

EDUARD TOLDRÀ

P R O G

BEETHOVEN

Obertura de Egmont.

BACH

Concert de Brandenburg, n.º 3, en sol.

Per a instruments d'arc.

Allegro.—Allegro.

(PAUSA)

SCHUMANN

QUATRENA SIMFONIA, en re menor, op. 120.

- I. Lento. Allegro.
- II. Romança.
- III. Scherzo.
- IV. Lento. Allegro.

(PAUSA)

R A M A

WAGNER

*Preludi del Festival Sagrat
PARCIVAL.*

TOLDRÀ

Suite en mi.

- I. Allegro vivace e gioioso.
- II. Allegretto non troppo mosso.
- III. Andante.
- IV. Allegro con brio.

Dirigida per l'autor.

F. PUJOL

Festa, danses característiques.

Dansa noble. - Ballet. - Corrandes.

Dirigida per l'autor.

NOTES AL PROGRAMA

OBERTURA D'EGMONT

BEETHOVEN

L'any 1810 componia Beethoven varis números de música per a la cèlebre tragèdia *Egmont*, de Goethe. Era aleshores el gran músic en el fort aujol del seu geni, car acabava de produir la *Simfonia Pastoral*, *Fidelio* i altres importants creacions.

Egmont és l'op. 84 del mestre i es compona de nou fragments: l'obertura, varis *lieder*, intermedis, i il·lustracions melodramàtiques, entre les quals sobressurt la qui acompanya la mort de Clara.

L'obertura és una colossal pàgina, constituint el millor pre-faci a la tragèdia de Goethe. Obra febrosa, de gran empenta i segell revolucionari, en la qual glosa Beethoven les aspiracions desesperades d'un home i de tot un poble vers la llibertat, coronades per llur triomf apoteòsic.

Comença la partitura amb un gran acord de *fa* per tota l'orquestra. Després d'un silenci, els instruments de corda fan marcadament uns llòbregos acords en menor, als quals respon un cant planyívol en els de fusta. Repetits uns i altre, fan els violins una curta melodia sobre el trèmol de la corda, melodia que és tot seguit doblada per la flauta i l'oboe, successivament. Aquest grandíós començ relliga la introducció amb l'*allegro*, temps dominant de l'Obertura. En ell s'hi troba tota la poixança creadora del mestre: primer les frases i respostes inquietes dels instruments de corda, després el dolç diàleg dels de vent; més tard la bella frase descendent dels violoncels, tot barrejat d'en tant en tant amb els terrífics acords del començ que reapareixen sovint donant a aquesta pàgina la color més ombrívola.

Per fi, després d'un llarg decreixent seguit d'una pausa sobre l'acord de *do*, els violins ataquen una grandiosa *coda* en *fa* major, emparant-se bentost de tota l'orquestra i cloent l'obra amb el més brillant esclat de sonoritats.

QUATRENA SIMFONIA en *re menor*

SCHUMANN

Pot ésser considerada aquesta Simfonia, entre totes les obres orquestrals de Schumann, com la mostra més perfecta de la seva personalitat dintre del gènere. És senyalada amb el n.º 4 i última de les Simfonies que composà, i data de l'any 1841, un dels més feliços de la seva vida, si bé no fou publicada fins dotze anys més tard, fent-la sens dubte durant aquest temps objecte de continuats retocs i modificacions, especialment en la part d'instrumentació. Presenta aquesta obra la particularitat d'ésser escrita per a executar-se sense interrupció, malgrat els quatre temps que la componen, els quals es troben talment rel·ligats entre sí que àdhuc utilitzen en part el mateix material temàtic.

INTRODUCCIÓ. — ALLEGRO. — Comença la Simfonia amb una ampla introducció, a temps pausat, presentant-nos un tema pregon i concís, que retrobarem també en els altres temps. Derivada d'aquesta primera frase n'apareix després una altra, amb l'entrada de l'*Allegro*, que podem considerar com el tema capdal del mateix. Aquest ample tema, construït amb semicorxeres, és travessat de tant en tant per una curta i enèrgica figura musical, donant tot plegat una impressió de vigor i de forta efervescència.

El tema es desenrotlla i transforma ampleament, combinant-se amb la frase d'introducció. Després els trombons inicien una altra frase solemnnial i piano, que es combina amb una inquieta

figura rítmica dels violins, i pendrà una importància capdal en el darrer temps.

Contrastant amb l'anterior, apareix una dolcíssima frase amorosa, magnífic cantàbil en la massa de corda que és objecte d'esplèndid desenrotllament, canviant a cada punt de tonalitat, fins a fer-se a la fi en la de *re* major i donant així al primer temps la més brillant conclusió.

ROMANÇA. — Segueix immediatament el segon temps, titolat «Romança», amb una inspirada i somniosa melodia que entonen a la vuitena el primer violoncel i l'oboe. A aquesta encisadora frase segueix aviat un record del primer tema d'introducció de l'obra. Una variant del propi tema inicial es presenta després en el violí primer (com a contraposició o *Trio*) en vuitena amb el primer violoncel i en sisena amb el segon, mentre el demés de l'orquestra omple la harmonia. Després tornem a la primera part de la Romança, amb la novetat d'ésser l'encisadora melodia entonada aquesta volta ademés pel primer fagot.

SCHERZO. — Contrastant amb aquest temps pausat i melangiós, entra resolt i abrivat el *Scherzo*. El tema, que diuen amb braó els violins, és una variant del primer tema d'introducció. Així mateix la segona part del *Scherzo*, o sia el *Trio*, és construïda sobre una variant del primer *Allegro*, ço que demostra la unitat temàtica que l'autor cercà per a la seva obra.

FINAL. — Sense interrupció entra el temps final, començant per un curt període lent. Un lleu trèmol amena de nou el motiu en semi-corxeres del primer temps, i més tard es combina amb el període que anunciàrem al parlar d'aquest. Els acords del metall, intercalats en la inquieta figura rítmica dels violins, apareixen ara amb aire triomfal i es desenrotllen amplament. També es reproduïx la frase amorosa d'aquell temps, però completament transformada i rublerta encara de nou encís. Amb aquest material es desenrotlla tot el temps, devenint cada colp més grandíós, fins a acabar en un fulminant *Presto* que clou esplendorosament la Simfonia.

PRELUDI DE PARCIVAL

WAGNER

(COMENTAT PER L'AUTOR)

«AMOR - FE - ESPERANÇA?»

PRIMER TEMA: «AMOR»

«Preneu mon Cos, preneu ma Sang per la Gràcia de nostra Amor!»

(Es repetit per veus d'àngels, esvanint-se.)

«Preneu ma Sang, preneu mon Cos, en recordança meva.»

(Es repetit també, esvanint-se.)

SEGON TEMA: «FE»

Prometença de Redempció per la Fe.

Ferma i plena s'amostra la Fe, sempre creixent i ben disposta, àdhuc enmig la pena.

Es renova la prometença, i respon la Fe des les més dolces alçàries, davallant com portada per les ales de la Coloma blanca, penetrant sempre més plena i més forta en el cor dels hòmens, omplenant el món i la natura tota amb la poixança més grandiosa i retornant après vers les etèries alçàries suaument apaivagada.

Aprés, una volta encara, d'enmig les esgarriances de la solitud brolla tremolós el plant de la Compassió amorosa, remembrant la temença, l'angoixa de la suor divina en el Munt dels Olivers, els divins martiris del Gòlgotha...

El cos s'esblaima, la sang s'escola i, aplegada dintre el calze, resplendeix amb un flam de benedicció celestial, expandint per damunt de tot ço qui viu i pateix les delícies de la Gràcia de Redempció per l'Amor.

Envers aquell qui — oh terrible penediment del cor! — deu consumir-se pel càstig diví, endinzat en la contemplació del Grial, envers Amfortas, el pecador qui té la cura del santuari, ens sentim propicis: hi haurà redempció per a les dolors qui corseguen la seva ànima?

Altra volta encara oïm la prometença i... esperem!

SUITE en *mi*

EDUARD TOLDRÀ

Prou coneguda és l'actuació artística del jove músic català, veritable ànima del Quartet Renaixement, per a que calgui fer-ne ara la presentació. Emperò, més a més del seu treball de concertista, comença a aparèixer també En Toldrà com remarcable compositor, i per tal motiu ens complau incloure en els nostres programes la seva primera obra per a orquestra.

Abans s'havia ja donat a conèixer amb composicions de menys volada. Són aquestes un aplec de Cançons per a cant i piano; altre de Sardanes, algunes premiades en concursos, entre les quals esmentarem *Sol ponent*, *Nuvolada* i *La gentil Antònia*, i el *Quartet en do menor* per a instruments de corda, que fou premiat en el certamen musical d'Olot.

La *Suite en mi* és la primera obra orquestral d'En Toldrà, i fou executada per primera vegada fa dos anys en l'Associació d'Amics de la Música. Es obra on el músic hi ha posat tota la sinceritat del seu temperament, sense programes literaris ni transcendències poemàtiques, sinó que, pel contrari, En Toldrà es decanta més aviat cap els motlles clàssics (cosa estranya en un jove), fent música pura i adoptant les divisions i moviments tradicionals, donant emperó a la seva obra un fons de musicalitat ben catalana.

Entre les noves obres que aquest músic té en preparació figura ja del tot acabat un altre Quartet amb el títol *Vistes al mar* i el subtítol «Evocacions poètiques sobre un text de Maragall», que serà estrenat dintre de poc. Aquesta composició acaba de ser llorejada amb el premi de dugues mil pessetes en el primer dels concursos musicals fundats per la senyora vidua de Romaguera.

FESTA

FRANCESC PUJOL

La doble personalitat, artística i organitzadora, del Mtre. Francesc Pujol és tan coneguda de tothom, donat els alts càrrecs que ocupa en l'ORFEÓ CATALÀ, en el PALAU DE LA MÚSICA CATALANA i en l'Orquestra dels Amics de la Música, que fóra endebades dir-ne res més. En aquest moment, parlem sols del ben remarcable compositor el nom del qual s'és fet prou popular per tot Catalunya amb la quarentena de sardanes que ha produïdes, moltes d'elles veritables joïells en el seu gènere. Per això el nom d'En Pujol pot acoblar-se amb els d'En Morera i En Garreta, com els tres músics que han sabut més enlairar la nostra bella dansa popular a l'esplendorós lloc que avui frueix en les veres regions de l'art musical.

No reproduïrem pas la llarga llista de totes les sardanes d'En Pujol. N'hi ha prou amb esmentar títols tan populars com el de les admirables *Jovenívola*, *La balladora*, *Trapacera*, etc., etc. Però esment particular cal fer per llur especial mèrit d'aquelles compostes per a vàries cobles i també combinades amb el chor, per exemple: *Esplendorosa*, per a dues cobles; *La nina i el moliner*, per a tres, i *Cant de maig*, *cant d'alegria*, per a chor mixte i tres cobles.

També el Mtre. Pujol ha produït quelcom en el gènere choral. Recordem la seva primera composició, el chor d'homes *La nonnon dels papellons*, que ens féu endevinar un bon músic en aquell desconegut jovenet qui es sentia ja estret dins el clos de la secció d'homes del nostre gran ORFEÓ. Després ha anat harmonitzant per a chor mixte, amb la traça que li és coneguda, un bon aplec de cançons populars, i com obres de més volada cal anotar el gran chor d'homes *L'ombra del rei* i el poema choral per a chor mixte *Cançó tràgica*, premiat en el concurs musical de Terrassa.

L'infadigable mestre té avui molt avençada la composició d'una Obertura a gran orquestra per al drama *Terra Baixa* de l'excels Guimerà, i així mateix es proposa fer els primers assaigs en el difícil gènere de la música de cambra amb una *Sonata* per a violí i piano i *Rondalla* per a violoncel i piano.

Les tres danses característiques, relligades en un sol número sots el títol de *Festa*, que clouen aquest programa, primera i única obra fins avui del Mtre. Pujol per a gran orquestra, són una bella prova del domini que posseeix ja d'aquesta massa i altre bell presagi de ço que podem esperar del seu talent. Els diversos temes, malgrat ésser tots originals del compositor, no poden tenir un caient més catalanesc, semblant espigolats en el cor de les nostres muntanyes, i el ropatge instrumental amb què els revesteix el mestre hi escau bellament, oferint de passada una veritable vàlua musical.

SISÈ I ÚLTIM CONCERT

DILLUNS 30 DE MAIG

Audició extraordinària, en la qual seran repetides,
a prec de molts concurrents i de la premsa, les
dugues grans obres de Brahms i Strauss.

A DOS QUARTS DE DEU del vespre

PROGRAMA

BRAHMS: *Tercera Simfonia*,
en *fa*.

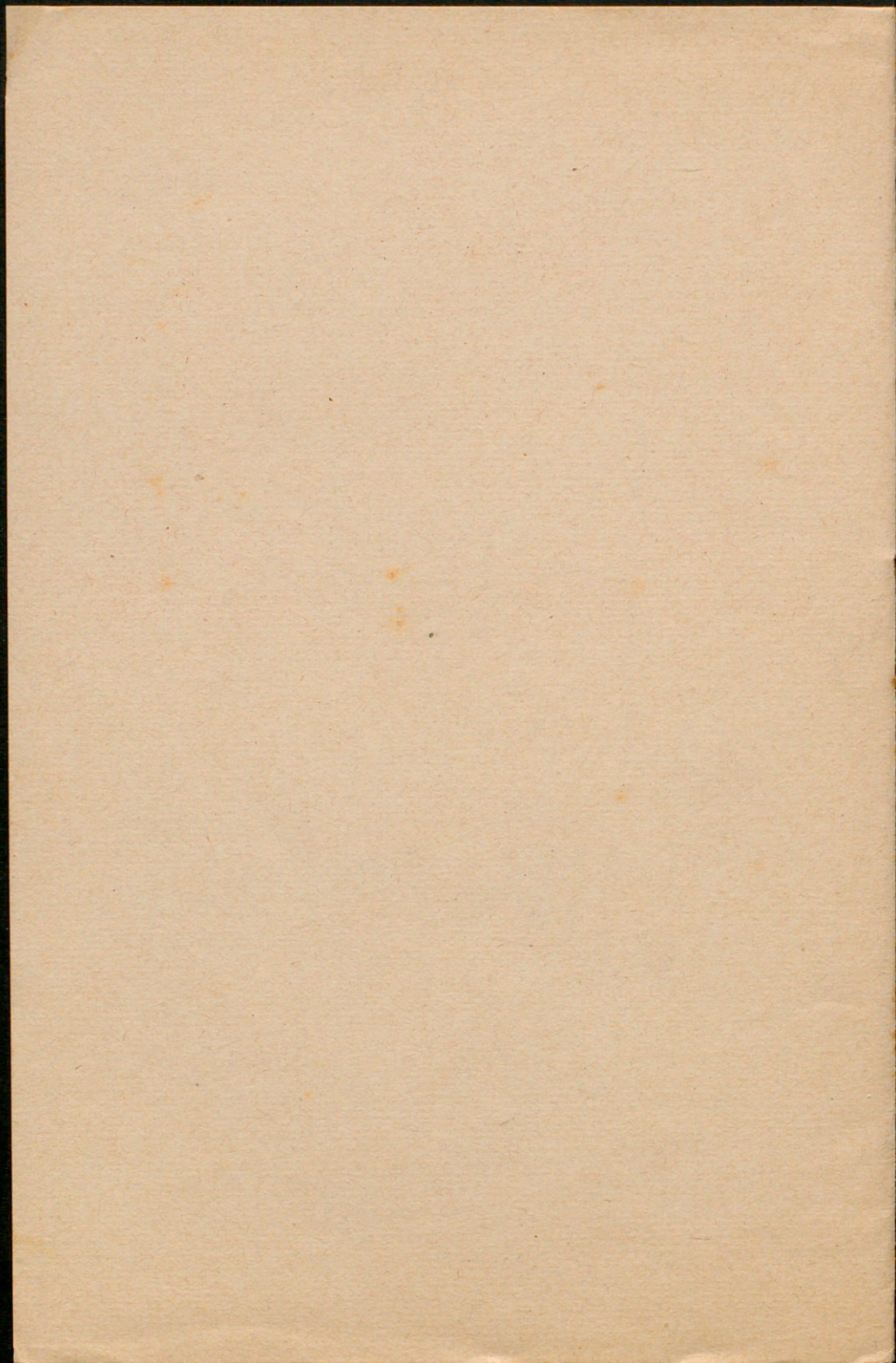
BEETHOVEN: *Sisena Simfonia*
(Pastoral).

1.ª audició per aquesta Orquestra.

R. STRAUSS: *Don Quixot*,

amb la cooperació del concertista
GASPAR CASSADO.

5.º CONCIERTO DE ORQUESTA DE CÁMARA

a retransmitir por Radio Barcelona

el martes 11 de Julio 1944

A las 22'40

<i>Las Bodas de Fígaro, obertura</i>	Mozart
<i>La muchacha de los cabellos de lino</i>	Debussy
<i>Masques y Bergamasques, obertura</i>	Fauré
<i>Pastoral</i>	Cesar Franck
<i>La Gruta de Fingal, obertura</i>	Mendelssohn

Dirección: Juan Altisent

Tres canciones populares con acompañamiento
de orquesta bajo la dirección de su autor

Mtro. Francisco Pujol

<i>Els tres dallaires</i>	Pujol
<i>El bon caçador</i>	»
<i>El sastre</i>	»

Solista: Sra. Andrea Fornells de Sayó

<i>Minueto n.º 1</i>	Altisent
» <i>n.º 2</i>	»
<i>Danza n.º 34</i>	»

Por la Orquesta bajo la dirección del autor.

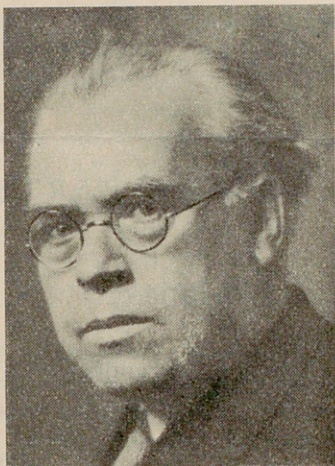

ORQUESTA SINFÓNICA DE BILBAO

DOS CONCIERTOS

LOS DÍAS 18 Y 19 DE FEBRERO DE 1933,
EN LA SALA DE LA SOCIEDAD FILARMÓNICA

DIRECTOR:

JOAN LAMOTE DE GRIGNON

DIRECTOR DE LA BANDA MUNICIPAL DE BARCELONA

A LAS ONCE Y MEDIA DE LA MAÑANA

PROGRAMA DEL SEGUNDO CONCIERTO

PRIMERA PARTE

Suite Mallorquina * . . . . . *B. Samper.*

- I. Rapsodia.
- II. Calma en el mar.
- III. Fiestas.

SEGUNDA PARTE

Festa. — Danzas catalanas. . . . . *Francesc Pujol.*

Danza noble.—Ballet.—Corrandes.

Hispánicas * . . . . . *Joan Lamote de Grignon.*

(Cuadros Sinfónicos)

- I. Glosa dramática de la canción popular
«El Testament d'Amelia».
- II. Andalucía.

Suite Mallorquina. — BALDASAR SAMPER

La música popular mallorquina aparece revestida de una personalidad particularmente acusada dentro del conjunto tan diverso que ofrece el «Cancionero» de las tierras de lengua catalana. Pueden observarse en esta música, influencias distintas; la catalana es evidente en muchas de las canciones romancescas que se encuentran actualmente en la isla; una nota de delicado y elegante lirismo, que se acentúa en otros grupos de melodías, podría inducirnos a evocar a menudo el nombre de Italia; finalmente, en los cantos mallorquinos que acompañan siempre los trabajos del campo, han persistido curiosas importaciones de Oriente, las cuales, al aclimatarse en la isla, dieron lugar a la formación de todo un sistema y aun de un estilo de canto perfectamente característico. Son de notar en estos cantos, que constituyen un grupo importantísimo, las variadas fórmulas modales dentro de las cuales se desarrollan aquéllos, así como la opulencia de la ornamentación que enriquece hábilmente y con refinada distinción hasta los más elementales esquemas melódicos.

No es menos interesante en el folklore mallorquín, la música que acompaña y ameniza todos los actos de los festejos populares. En el repertorio extenso y variadísimo que podría formarse, destacan especialmente las «tonadas» de «xirimías» (gaita), el «caramillo» y el «tambori», conjunto tradicional de instrumentos típicos que, formado por verdaderos «virtuosos», se encuentra en muchas de las poblaciones de la isla.

El autor de la *Suite Mallorquina*, fué designado por la «Obra del Cancionero popular de Cataluña» para estudiar y recoger el folklore balear, y ésto le proporcionó ocasión de recorrer todo el país y de formar, por cuenta de dicha institución, una nutridísima colección de cantos, danzas y «tonadas» instrumentales, en la cual puede decirse que se encuentran representadas todas las modalidades del arte popular de las vecinas islas. Al concebir pues esta obra, el músico evocaba las impresiones recibidas durante sus largas peregrinaciones a través de las tierras mallorquinas. Utilizando como material temático una selección de las melodías recogidas, ha querido, por encima de todo, reproducir sensaciones de ambiente, con toda la libertad que le ha permitido la estructura de cada una de las tres partes que constituyen la obra, procurando, sin embargo, no desvirtuar, ni en las armonizaciones, ni en el desarrollo temático, el carácter esencial de cada melodía. Así, alternan en el curso de la *Suite* las impresiones de la naturaleza con el recuerdo de fiestas populares; las evocaciones del canto plañidero del labrador solitario y de los cantos del alegre enjambre de recogedoras de aceitunas con las melodías obsesionantes de la «xirimía» y del «caramillo» y con la insinuante desenvoltura de las canciones de «ximbomba» nota típica de los carnavales rurales.

Hispánicas (Cuadros Sinfónicos).—JOAN LAMOTE DE GRIGNON

I. Glosa dramática de la canción popular

EL TESTAMENT D' AMELIA.

En este cuadro sinfónico, el compositor, después de exponer la canción popular, tal como la han recogido los folkloristas, y a fin de describir musicalmente el trágico sufrimiento de la princesa enferma (que muere envenenada por la «mala madrastra», pecadoramente enamorada del esposo de la princesa), glosa ámpliamente la melodía popular, una de las más extraordinariamente bellas del folklore catalán.

El texto original de esta canción es como sigue:

N'Amélia está malalta, — la filla del bon rei.
set doctors la visiten, — no saben quin mal té.
— Ai que el meu cor se'm nua — per un ram de clavells!
Les dames la van a veure, — cavallers i gent del rei.
També hi ha pujat sa mare — en la companyia d'ells.
— Ai filla, la meva filla! — el vostre mal, quin deu ésser?
— Ai mare, la meva mare! — bé prou que vos el sabeu:
metzines m'havéu donades — dintre d'un ram de clavells!

.....

Vos deixo, mala madrastra, — per sempre lo marit meu,
perqué el tingueu en cambra — tot l'hora que volgueu,
que ara no us faré nosa — l'hora que l'abraceu.
Ai, que el meu cor se'm nua — per un ram de clavells!

(Popular).

II. ANDALUCÍA.

Esta obra fué compuesta en 1911 y estrenada por la Bluthner-Orchester, de Berlín, bajo la dirección del autor, en 1914.

— He aquí las intenciones descriptivas del compositor:

«Es una fiesta en un «patio» de Sevilla. La juventud canta y baila en medio de la mayor animación. Temas melódicos de aire popular, suavemente melancólicos, mézclanse a los característicos ritmos de danza andaluza. Una de las estrofas predominantes es recogida por el violoncello, luego por el óboe y finalmente por el violín solista.

«Oyense los sonos lejanos de una «saeta» (canto popular sobre la Pasión del Redentor). La mística melodía se acerca, pasa y se aleja, dejando tras de sí un ambiente de tristeza... Reanúdase la danza, no sin cierta languidez; más la dolorosa impresión dejada por la «saeta» desaparece bien pronto, dejando campo libre a la bulliciosa alegría de la gente joven, y nuevamente los cantos y las danzas animan la fiesta, que termina como empezó, iluminada por la más radiante alegría».

ORFEÓ SARRIANENC

CATALUNYA, 19 - SARRIÀ

CAPVUITADA DE LES FESTES DEL ROSER, 14 OCTUBRE 1923

Extraordinaria audició-concert de sardanes a
càrrec de la famosa cobla

‘ ‘ B A R C E L O N A ’ ’

PRIMERA PART

<i>Florida</i>	Pujol
<i>Pastora enamorada</i>	Garreta
<i>Davant la Verge</i>	Morera
<i>Rosa del Folló</i>	Lamothe
<i>Idil·lis i cants</i>	Obiols

SEGONA PART

<i>Lluny</i>	Casals (E.)
<i>Idil·li a muntanya</i>	Catalá
<i>Glosa de les dances de Vilanova</i>	Toldrà
<i>Les culleretes de Sant Miquel</i>	Juncá
<i>Juny</i>	Garreta

A LES DEU DE LA VETLLA

*El present programa te caràcter d'invitació.
La Comissió es reserva el dret d'alterar el
programa.*

*Queden reservats els seients de preferència i
totes les llotges.*

Societat LA LIRA de Tremp

GRAN CONCERT

pels eminents artistes

Mercé Plantada

cantatriu

Francesc Costa

violinista

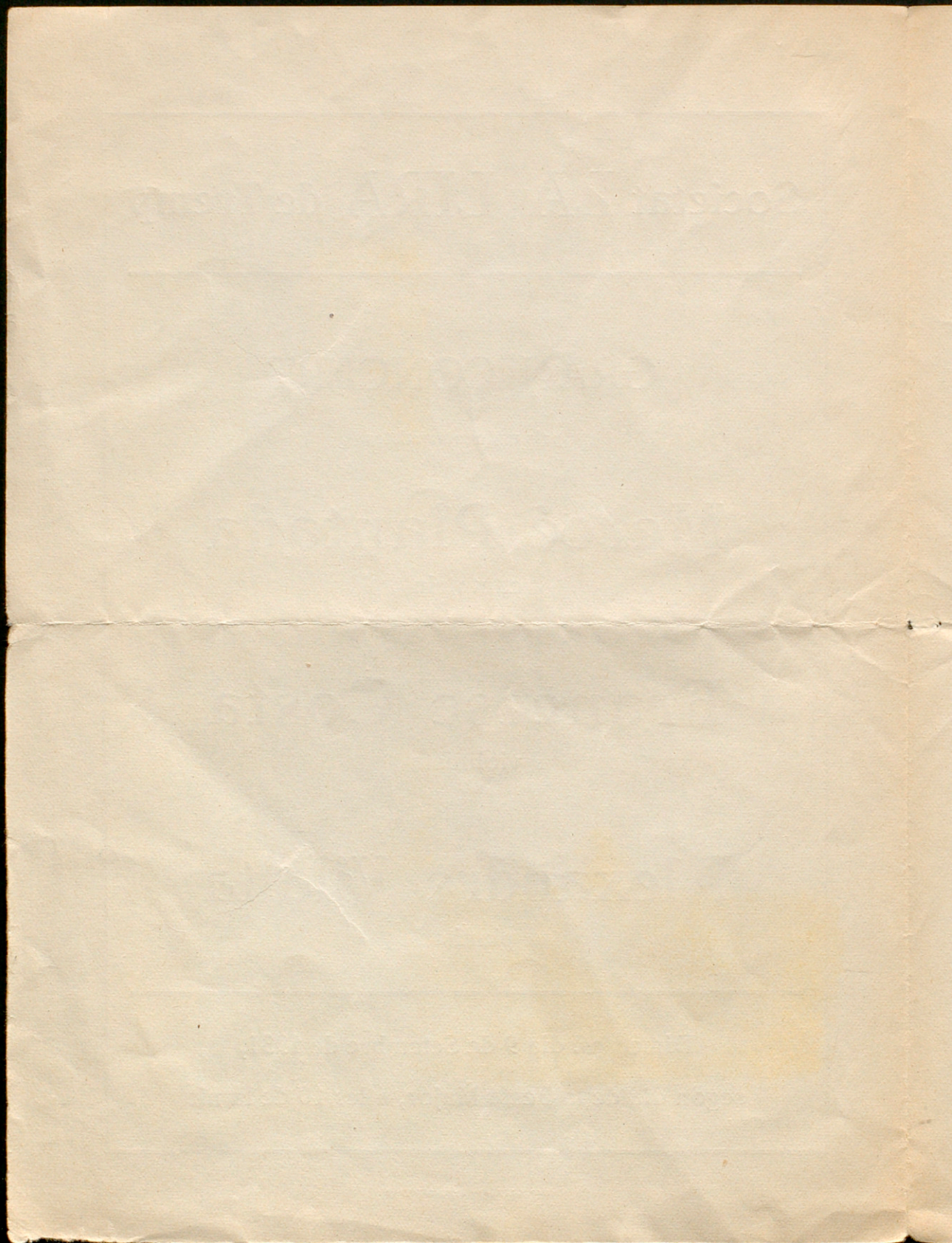
Alexandre Vilalta

pianista

Dimecres, dia 9 de Setembre de 1931,
segon dia de la Festa Major, a les 10 de la nit

PROGRAMA

I

Per Francesc Costa i Alexandre Vilalta

Concert en *re* menor

TARTINI

Allegro

Grave

Presto

Per Mercè Plantada i Alexandre Vilalta

Anant amb tu

BACH

Vot de donzella

CHOPIN

T' estimo

GRIEG

Cançó del silfi

WOLF

Minuet d' Exaudet

WECKERLIN

Anant al llit (De «La cambra dels infants»)

MUSSORGSKY

Serenada

STRAUSS

II

Per Francesc Costa i Alexandre Vilalta

Dansa del foc («El amor brujo»)

FALLA

Cançó Lluís XIII i Pavana

COUPERIN

Variacions sobre un tema de Corelli

TARTINI

Vals

BRAHMS

Rondó

MOZART

Per Mercè Plantada i Alexandre Vilalta

La filadora (cançó popular catalana harmo-
nitzada)

MANEN

Minuet

APELES MESTRES

Riera avall

LAMOTE DE GRIGNON

Romanç de Santa Llúcia

TOLDRÁ

La Ginesta

PUJOL

No et sàpiga greu

«

Déu nos dó ser catalans

«

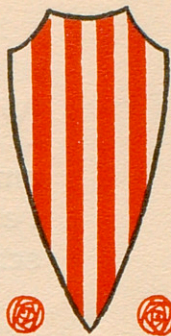

My
Ly
de

EL ROSEAR DE SANT JORDI

*Lletra de Mn. Joan Pontí i Collell
posada en música pel Mestre Fran-
cesc Pujol per a les "Escoles
Catòliques" (Granados, 87) de Barcelona*

I

LLEGENDA

En el bon temps de primavera,
quan bull la sang i esclaten flors
i al cel i al bosc els ve cantera
i els ulls són dards i flama els cors;

Quan per les feixes l'ordi espiga
i en cada branc hi ha un niu d'ocells,
i ens eixereix la coma antiga
un borriçol de brins novells;

Diu que Sant Jordi el drac matava
d'una embranzida triomfal,
i a la princesa que era esclava
féu tornar liris el dogal.

Quin bat de sol a les quintanes!
Quin cel més blau a dalt de tot!
Quina alegria les campanes!
I quin piuleig en cada brot!

Mes, ai! Si el drac espeternega,
amb l'urpa el Màrtir ha ferit;
i el Cavallê, en finir la brega,
sent que li raja sang del pit.

Surt a borbolls seguits i encesa
com una flama de foc nou.
¿I quina flô haurà la riquesa
que du el bes càlid d'aquest rou?

Veu Catalunya jovençana,
i ell, per donar-li fortitud,
la fa més jove i cristiana
senyant amb sang el nostre escut.

Després, sagnant, cavalca amb fúria
per nostra terra i sos confins;
i rega el tros i la boscúria
amb una pluja de robins.

Llavor fecunda i saba nova:
cada robí un roser serà.
Quan ja és tornat, Sant Jordi troba
tot Catalunya un roserar.

I és cada rosa que hi floria
la millor flor que hi pot haver:
cor entreobert i boca pia,
calze flairós de nostra Fe;

Llibre vivent de nostra Història
amb tots els fulls escrits amb sang,
sang de martiri, preu de glòria,
clavell de foc al pit més franc.

III

ANHEL

Oidà! Si el temps es malengrunya,
que mai la Pàtria abaixi el front!
Bell roserar de Catalunya,
viu fins que el món no sigui món.

No et desarrelin les ventades;
arrapa't fort al teu anhel;
i en les obscures torbonades
brilli ta flor com un estel.

Floreix pertot, que en goigs i penes
volem la rosa i l'agulló;
i fins la sang de nostres venes
serà per tu bona saó.

De tu vivim i et donem vida;
Sant Jordi et guard, o roserar;
i a Catalunya ta florida
ni ara ni mai no es marcirà!

Aquesta composició fou estrenada
per la Secció choral de l'Associació
de Filles de Maria de les «Escoles
Catòliques» (Granados, 87), de Barce-
lona, que la cantà, acompanyada al
piano per Dolors Sala, en la vetllada
montserratina que celebrà el diumenge,
6 de maig de 1934.

PALAU DE
LA MUSICA
CATALANA

II FESTIVAL MANÉN

Dijous 21 Febrer

1918

a dos quarts de deu de la nit

MESTRES DIRECTORS

JOAN MANÉN   LLUIS MILLET
FRANCESC PUJOL

ARTISTES LÍRICS

SOPRAN

SOPRAN

PAULINA ALBERTINI   ANGELA ROSSI

TENOR

BARITON

FRANCISCO VIÑAS   INOCENCI NAVARRO

VIOLINISTES

JOAN MANÉN   JOSEP MUNNÉ
JOSEP M.^A PEDROL

PIANISTES

CARME PÉREZ   FREDERIC LONGÀS

Orfeó Català   Orquestra
100 PROFESSORS

CONCERT II

DIRECCIÓ: JOAN MANÉN
FRANCESC PUJOL

SOLISTES: Srta. CARME PÉREZ
FREDERIC LONGÀS
JOAN MANÉN
JOSEP MUNNÉ
JOSEP M.ª PEDROL

PROGRAMA

I

Simfonia en *mi bemol*..... J. Haydn

Adagio. Vivace assai.
Adagio.
Menuetto. Allegretto.
Vivace.

Per deficiències del material de la obra "VANOS ANTICS" s'hagut de renunciar a sa execució, substituint-la al darrer moment per la SIMFONIA de Haydn.

II

Suite en *sol menor* ..... Manén

per a violí, piano i orquestra.

JOAN MANÉN. — FREDERIC LONGÀS

Allegro giusto.
Scherzo. (Allegretto mosso.)
Catalana. (Adagio ma non troppo.)
Finale. (Allegro energico.)

III

Juventus ..... Manén

CONCERTO GROSSO, per a orquestra,
piano i dos violins solistes (1.ª audició.)

CARME PÉREZ. — JOSEP MUNNÉ. — JOSEP M.ª PEDROL

Commodo. — Allegro non troppo.
— Adagio. — Allegro.

PIANO CUSSÓ SFHA

Queda prohibit entrar o sortir de la Sala durant l'execució de les obres.

SUITE

per a violí i piano amb acompanyament d'orquestra

per J. MANÉN

Aquesta curiosa obra, una de les inspiracions primerenques de l'incomparable mestre del violí, s'imposa precisament a l'atenció de l'auditori pel caràcter de construcció forta i sana que presenta. I encara és més de notar que aqueixa forma equilibrada no treu res a la frescor d'imaginació ni a la lliure volada del pensament que la va crear, ni al caient popular que tanta vida dóna a aquesta *Suite*.

Les línies generals, la proporció dels temes i la de llur desenrotllament, fan de l'obra que ens ocupa una simfonia amb un violí i un piano especialment importants, que dialoguen entre ells i es fonen a maravella amb el reste del conjunt de l'orquestra, sense perdre per això el seu caràcter de *protagonistes*; no s'tracta, doncs, d'un «doble concert» per a lluir virtuosisme, sinó d'un conjunt simfònic total; l'autor titula *Suite* a la seva obra, però nosaltres la considerem com quelcom més: com una síntesi de simfonia-concert.

El caràcter enlairat de la composició, el seu impuls de romanticisme sà, encara tenen més vida, perquè en les melodies s'hi veu la fortitud i a l'ensem la suavitat dels arbres aromàtics dels Pirineus.

La ben trobada unió del violí, del piano i de l'orquestra (amb la necessària independència) és un problema feliçment resolt; sobre el fons del conjunt orquestral i d'un piano solista conseguir que tingui la seva valor la veu del violí solista, heu's-aquí una dificultat tant més difícil de vèncer, quan l'autor no ha volgut acudir ni un moment als fàcils efectismes coloristes que haurien tret a la *Suite* tota la noblesa.

Intentarem ara donar una breu idea de l'estructura d'aquesta creació.

I. ALLEGRO GIUSTO

En aquest primer temps de la *Suite* surt ja ben determinat el ritme, vivent i flexible. El principi és atraient: el violí solista inicia un tema de caràcter afirmatiu, que es presenta a la dominant de la tonalitat (*re*, dominant de *sol* menor):

Es diria que l'orquestra vol també parlar-nos del protagonista que està arribant, i a la fi, al setè compàs, el piano fa l'arrogant presentació:

La continuació de l'anterior exemple és un dil·leig animat entre tots els instruments, distingint-se prompte el violí, els dibuixos melòdics del qual es resolen com una floració en aquesta expressiva melodia:

a la qual respon l'orquestra amb anheloses sinuositats que cerquen el tema primer i que trobarem formant tema elles mateixes en el *Scherzo*:

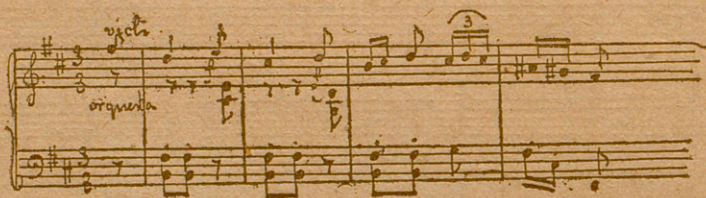

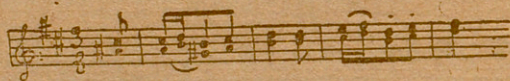
La bella combinació de fragments temàtics segueix avalorada per les curioses combinacions de timbres. De la indecisió que sembla apoderar-se de la música, en surt victoriosa l'afirmació del primer tema (A), acompanyada per la del tema (B) al piano, sostinguts ambdós per l'orquestra. I amb eixa glosa final, que pren cada vegada més exaltació mercès al cant del violí, les escales del piano i la polifonia dels demés instruments, acaba ple de vigor el primer temps de la *Suite*.

II. SCHERZO

Sembla que una onada d'alegria invadeix l'orquestra. El violí solista inicia un motiu ple de gràcia i delicadesa, les quals regnen ara per tot arreu. Sembla que assistim a una sardana de donzelles que riuen i juguen a la vora de la mar. El violí canta el tema:

al cap de poc respon l'orquestra:

i finalment el piano, desenrotllant-lo:

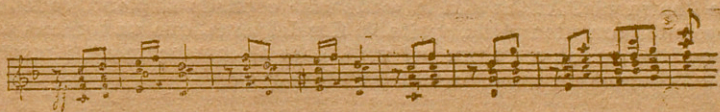
El conjunt és una deliciosa *charla* que es resol en el dibuix següent del piano amb el seu *tresillo* característic:

i després es converteix en un tema d'acompanyament del millor efecte; fa pensar en pluja de fulles de rosa caient sobre el tema:

Així va creixent la *charla* fins a una *estreta* que condueix al motiu (C) del primer temps, explanat amb tot el vigor:

Passat aquest climax reapareix el primer moviment, transparent i sempre interessant i que condueix a la fi del *Scherzo*, que no ha perdut el seu *xamós* caràcter.

Com el primer temps de la *Suite*, tot i tenint una tècnica molt treballada, això no surt a l'exterior; com a les belles i atrevides estàtues d'un Rodin o d'un Falguière, no es veu ni es nota la part mecànica (que és, no obstant, indispensable), sinó solament la gràcia, la lleugeresa dels moviments, el somriure juvenívol d'aquesta música.

III. CATALANA (ADAGIO)

L'ànima catalana de l'autor, amb tota la seva força emocional, sorgeix a meravella en aquest tercer temps de la *Suite*.

La melodia (en el fons hi ha un clar parentesc entre les diferents melodies de l'obra, ço que li dona a aquesta la clara disposició simfònica) és ben popular, en l'esperit i en la forma; té la casta bellesa, la frescor noble i rienta d'una verge muntanyenca. I aquella senzilla apariència de la popular cançó es veu enriquida sempre **més** pera quelles «perspectives harmòniques» que tan bé sab trobar En Manén, així com per la notable combinació dels timbres instrumentals.

Amb tot lirisme exposa l'orquestra el motiu de la cançó:

per a deixar-la després íntegrament al violi solista i seguir-la en desbordant conjunt, a saber: el violi canta el seu motiu romàntic-popular, l'orquestra exposa una àmplia i sentida melodia, transformació de la primera, i el piano, reforçant el tema, el volta de dolçor, vibrants arpegis; i tot amb curioses modificacions del ritme i de l'harmonia. Arriba així la «cadència» confiada al piano, cadència sense adornaments inútils, veritable flor del tema, que va tornant poc a poc i és cantat a l'últim pel violi, com al començament, i morint tot el conjunt en un dolcíssim sospirar.

IV. ALLEGRO ENERGICO

El temps final és la digna coronació de la *Suite*, amb sa inspiració impetuosa i rica en deduccions. Comença el violi afirmant novament el seu tema (una curiosa deducció del motiu (A) del primer temps):

de l qual s'apodera l'orquestra briosament:

per a deixar després la paraula al piano, i resoldre's finalment en un conjunt notable, ple d'emoció:

A handwritten musical score for three instruments: Violin, Piano, and Organ. The Violin staff is at the top, marked 'mf' (mezzo-forte). The Piano staff is in the middle. The Organ staff is at the bottom. The music is in a key with two flats and common time. The Violin part features a melodic line with triplets and a final flourish. The Piano and Organ parts provide harmonic support with various rhythmic patterns and chords. The notation is handwritten and includes dynamic markings like 'mf'.

Apareix després el motiu melòdic següent, del violi:

que és el tema (B) del primer temps, acompanyat al piano i a la orquestra per un record d'aquells somriures de donzelles que surten al *scherzo*.

El treball melòdic es resol en una clara i brillant melodia del piano:

Des d'aquí en endavant, les combinacions dels instruments solistes i dels de l'orquestra augmenten cada volta més la vida d'aquest final; en ell ritmes i melodies combinen de manera ben feliç el caràcter original, personal del compositor, amb el caient popular. Tan hermosa obra acaba, com correspon al seu desenrotllament, forta, enèrgica, fonent-se tots els elements en una admirable impressió de fastuosa i entranant alegria.

EDUARD L. CHAVARRI

(Aquest treball es extret d'un dels darrers programes de l'Associació de Música de Camera.)

JUVENTUS

Concerto grosso per a orquestra, un piano i dos violins sols

Aquesta obra d'En Manén data de l'any 1905. El qualificatiu de *Concerto grosso* que ell mateix li donà, podria fer-nos creure de primer entuvi que anem a trobar-nos enfront d'una obra de ço que podríem dir-ne musica pura, mes no és així; el *Juventus* és un poema musical basat en un programa que l'autor mateix exposa en sa partitura, i el qualificatiu de *Concerto grosso* fa simplement referència al procediment empleat d'un grup de solistes (piano i dos violins) dialogant amb l'orquestra, procediment predilecte dels vells mestres dels segles XVII i XVIII.

L'audició de *Juventus* ens arriba a Barcelona amb un retràs assats considerable, car es tracta d'una obra les principals audicions

de la qual, a l'estranger, són ja nombroses i certament que ho haurien estat molt més si la guerra no hagués vingut a pertorbar el moviment artístic mundial. Podem esmentar les audicions següents:

Primera, a Wiesbaden, temporada de concerts 1911-12, sots la direcció de En Otto Lohse, amb l'autor executant la part de primer violí i el cèlebre violinista Huc Heermann (conegut del públic de Barcelona, on es feu sentir en uns concerts de l'Associació Musical fa uns quants anys), executant el segon.

Segona, a Viena en 1913, dirigida per En Fèlix Weingartner, amb En Karl Prill de segon violí i En Joaquim Nin al piano.

Successivament i en el curt espai de temps abans de la guerra s'en donaren: una audició a París (Concerts Hasselmans, l'excel·lent director que conegué Barcelona amb ocasió dels Concerts de Musica Francesa donats l'any passat), dues audicions a Amsterdam i una a La Haya, les tres sots la direcció de l'eminent Mengelberg, reputat com un dels millors directors actuals.

El diari vienès *Neues Wiener Journal* de 24 de novembre de 1913, donava el següent judici crític d'aquesta obra d'En Manén, judici que nosaltres no sabriem expressar millor:

«El violinista espanyol Joan Manén és un dels millors virtuoses del violí de la nova escola: per l'absoluta puresa del seu to i l'extraordinària musicalitat de la seva execució recorda molt En Casals. A Viena l'hem sentit i admirat amb freqüència com a violinista: no tant com a compositor, amb tot i haver ja escrit als trenta anys, entre altres coses, dues òperes, un poema simfònic i un concert per a violí. Ahir el seu *Concerto grosso* per a orquestra, piano i dos violins va ésser la primera novetat dels Concerts Filarmònics d'enguany. Aquesta obra de regular extensió, que guarda relació amb la simfonia a causa dels quatre moviments que la componen, fou escrita a l'edat de vint-i-dos anys i porta el títol de *Juventus*. La partitura va precedida d'una introducció programàtica que sentimentalitza la idea fixa de la vida d'un artista en la *Simfonia fantàstica* de Berlioz. Se ens parla d'un music novell, de primer assaltat pels dubtes, cercant després per al seu art una nova via, entregant-se als moderns i caient en lo ridícul; el qual, deixant més tard de banda ses excentricitats, veu l'aparició d'una estrella, sa estrella guiadora, seguint la qual es desenrotlla i enforteix la seva personalitat... La musica està molt per damunt de la candidesa juvenívola d'aquest programa. És una musica elàstica, rica en combinacions sonores, en fantasies ritmiques, en efectes harmònics; fent-se tan agradosa, que un no es dona compte que l'execució total requireix tres bons quarts d'hora. No es preté en ella tractar de la profunda filosofia alemanya i d'allò que nosaltres nomenem l'altíssima significació de la vida; però hi campeja una impetuositat romàntica, i fóra injust rebaixar la valor d'aquest gènere de produccions musicals. Un tema fonamental, curt, però significatiu mitjançant una petita tercera que el termina, impera en tota l'obra. L'autor es revela

inagotable per variar, rependre, donar colorit a aquest bri de melodia: sa fantasia no està mai mancada de recursos. El segon temps sembla ésser una paròdia de la tècnica moderna de la composició, amb sos salts de quarta, amb les indicacions *col legno* i amb els efectes dels instruments de percussió: usant aquests medis, si bé no profunditza gaire, copia amb força enginy certes manifestacions externes... En l'adàgio s'afirma la musicalitat llatina del compositor. Els dos violins canten benhauradament i executen cadences exuberants. Aquí calla el piano, que en els altres temps fa bon servei a l'orquestra com a fons sonor... L'auditori seguí amb el més gran interès les bel·leses d'aquesta obra, posades de manifest per una execució brillant. El compositor mateix ocupava el primer lloc dels violins, seient al seu costat el concertista Karl Prill, qui va secundar feliçment l'eminent virtuós. La part de piano anà a càrrec de Joaquim Nin. El director, Fèlix v. Weingartner, i l'orquestra, contribuïren amb gran zel a l'èxit de l'obra.»

Anem a procedir a una breu exposició de l'obra, els quatre temps de la qual s'executen seguidament, sense interrupció de l'un a l'altre. Abans de cada temps insertarem textualment el programa de l'autor, el qual va precedit del lema «Joventut, primavera de la vida!»

PRIMER TEMPS. *COMMODO. ALLEGRO MODERATO*

«L'artista dubta... Dubta, cercant un camí desconegut per al seu cant...»

El dubte de l'artista és exposat en la següent curta frase, amb que inicien l'obra els dos violins solistes, dialogant:

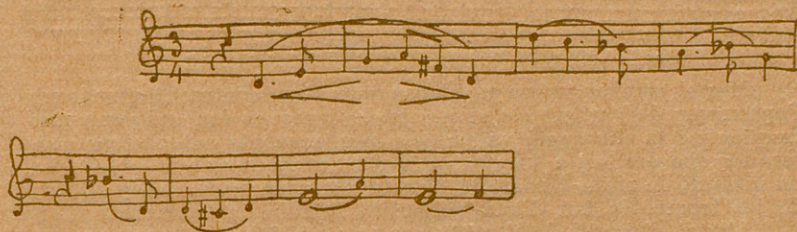
TEMA I

Acte seguit, en el registre grave de l'orquestra comença a dibuixar-se el tema representatiu de l'artista. Aquest tema no es presenta en sa forma definitiva fins una seixantena de compassos més enllà, exposat pels violins primers, i ja dintre del moviment *Allegro*. Ara complet, ara fragmentat; aquí textual, modificat lleugerament més enllà, aquest tema circularà per tota l'obra amb la més variada riquesa de matisos.

TEMA II

El piano reprèn, amplifica i varia el tema, tot seguit d'exposat pels violins, en un curt episodi brillant.

Les fluctuacions del dubte són llargament exposades, per l'orquestra i solistes amb el tema corresponent que passa d'uns instruments als altres, ara incert, inquiet, ara fortament clamorós, expressant a maravella l'estat d'esperit de l'artista en cerca de l'ideal.

Va apaïgant-se l'orquestra i queden sols els violins solistes i el piano en una curta cadença, com expressiva d'un moment de concentració vaga en l'artista.

Intervé novament l'orquestra i ve una nova exacerbació de les punyides del dubte que es resolen també aquietant-se en una estranya divagació, apareixent el tema del dubte en diversos instruments de vent, amb to de mofa, alternant amb els violins solistes i el piano. Així acaba el primer temps.

SEGON TEMPS. (A manera de Scherzo). ALLEGRO NON TROPPO

«L'artista divaga... Divaga, cercant en lo exòtic el camí desconegut per al seu cant... I el seu cant esdevé grotesc. L'artista fuig... Fuig de lo exòtic.»

Amb un sec i fortíssim acord de l'orquestra comença el segon temps, desenrotllant-se tot seguit un episodi ple d'inquietut desfl-ciosa. Estranyes influències s'imposen a l'artista, qui cerca amb elles la via a seguir en una divagació atormentada.

Sobradament apareix un tema de ritme cadenciós, com un raig de llum, com si l'artista, amb l'optimisme de la joventut, volgués allunyar del seu pensament la lluita que'l tortura.

TEMA III

Mes el combat intern no ha pas finit; ansal contrari, lluitant amb l'optimisme de l'artista els moments de desfici es fan cada cop més freqüents i la divagació va prenent per moments entonacions grotesques que arriben a vorejar la bogeria amb un canvi sobtat, per un instant, de ritme ternari en binari i per unes frases que el tò agre de les trompetes fan d'una vulgaritat gairebé insoportable.

L'estat d'esperit de l'artista arriba a un desequilibri esgarriós; en son paroxisme, amb uns quants acords furiosos de l'orquestra, com si amb gest violentíssim allunyés els fantasmes que l'arroceguen a l'abim, l'artista es calma sobtadament, resolent-se així el segon temps.

TERCER TEMPS. ADAGIO

«L'artista reposa... Reposa en la sabiduria dels clàssics. S'embauma del perfum conhortador dels esperits purificats, plàcids... Mes el foc, la joventut no hi troba conhort.»

La calma es va fent, malgrat ressonar encara queixes que recorden la dolorosa lluita passada. Per fi arriba el repòs esperat amb l'aquietament serè de l'orquestra i amb l'aparició del tema propi d'aquest temps, fortament inspirat en nostra cançó popular *Els fadrins de Sant Boi*.

TEMA IV

Aquest tema l'exposa un dels violins solistes, agregant-s'hi l'altra més endavant i dialogant deliciosament en forma clara i orquestració moderada, que vol recordar els procediments clàssics.

Després d'una curtíssima cadença dels violins solistes, el tema va circulant per tota l'orquestra mentres aquells emprenen belles volades d'arabescs ornamentals. De tant en tant el tema de l'artista, fragmentat, es deixa sentir, com furgant per a sortir d'aquest

ambient de placidesa que, si per un moment ha dut a l'artista la sensació de repòs, no pot satisfer les inquietuts del seu esperit. Com en calma precursora de nou combat, acaba el tercer temps fonent-se pianíssim.

QUART TEMPS. ALLEGRO

«L'artista lluita... Lluita sol. L'artista venç... Venç i s'enjoia perquè endèvina en lo llunyà l'estel de son camí; l'únic, l'invariable; el que sent dins seu, el que no pot desviar-lo vers lo exòtic ni vers lo passat, perquè germina, creix i es desenrotlla en el si de son sentiment i sa consciència, i s'engrandeix amb la lluita: l'estel de sa inspiració sapienta, depurada, enfortida... L'artista canta... Canta, creu i espera en el cant de sa inspiració.»

Comença sobtadament l'últim temps amb una gran agitació en l'orquestra, en la que simbòlicament es desenrotlla la lluita final de l'artista.

Fortes crides de metall, de caràcter bèl·lic, reforcen la sug·gestió de combat que es desprèn d'aquest episodi.

TEMA V

El tema cadenciós del segon temps, el que podríem dir-ne tema de l'optimisme de l'artista, apareix ara transformat en un alegre ritme de sardana, com si l'optimisme creixés preveient la victòria. El piano pren una part important en aquest episodi, que noves remors de lluita interrompen per instants. Apareix novament i s'inicia una apassionada frase del segon violí solista que porta un acreixement d'intensitat en l'orquestra; es va calmant i queden sols els violins solistes i el piano en una cadença durant la qual el tema del dubte, apareixent persistent, demostra que l'ideal encara no és assolit.

Reprèn altra vegada el moviment d'agitació en tota l'orquestra, els clams bèl·lics del metall i la lluita, aquesta vegada ja definitiva, ens condueix ràpidament a l'epíleg, que es desenrotlla en amples i apassionades frases dels violins que com magnífiques lluminoses onades ens canten la joia de l'artista triomfant.

FRANCESC PUJOL.

CONCERT III

Dimarts 26 Febrer
1918

DIRECCIÓ: JOAN MANÉN
LLUIS MILLET

a dos quarts de deu de la nit

SOLISTES: Srta. PAULINA ALBERTINI.
Srta. ANGELA ROSSI.
FRANCISCO VIÑAS.
INOCENCI NAVARRO.

PROGRAMA

I

Agrippina. Obertura ..... Hændel

Egloga ..... Millet

Tot filant. Marxa de pastors. Enyorances. Marxa de pastors.

Acté ..... Manén

a) Obertura del III^{er} acte. b) Ballet del IV^{art} acte. c) Ballet del II^{on} acte.

II

Obres chorals per l'ORFEÓ CATALÀ

Goigs a la Verge de Nuria.... Llongueras

Sant Josep i la Mare de Deu .... Pérez

Cançó popular.

Muntanyes del Canigó..... Manén

Glosa de la cançó popular.

Els dos camins..... Manén

Glosa de la cançó popular.

III

ACTÉ ..... Manén

Audició integral del Ier acte.

LOCALITATS A L'ADMINISTRACIÓ